

RandKrant

M A A N D B L A D

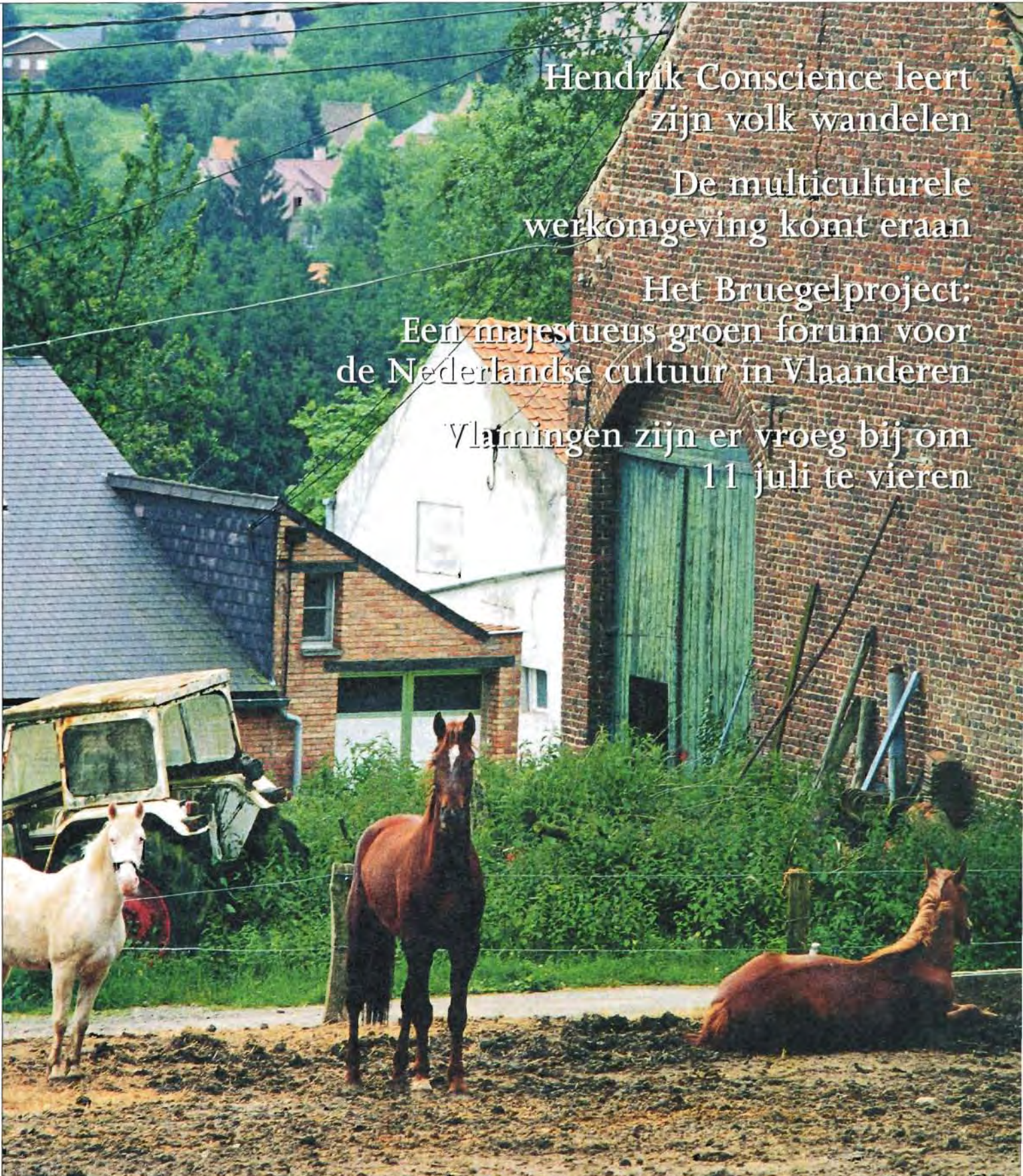
VOOR DE BEWONERS VAN DE VLAAMSE RAND

Hendrik Conscience leert
zijn volk wandelen

De multiculturele
werkomgeving komt eraan

Het Bruegelproject:
Een majestueus groen forum voor
de Nederlandse cultuur in Vlaanderen

Vlamingen zijn er vroeg bij om
11 juli te vieren



Draad van Ariadne in het Belgisch taallabyrint

Juiste informatie over de Belgische taaltoestanden is een zeldzaam goed. De taalwetgeving lijkt op een heus labrynt en de draden van Ariadne om er je weg te vinden zijn schaars. Tot die draden behoort zeker het baanbrekend werk 'Taal en politiek' van historici Els Witte en Harry Van Velthoven dat de Belgische taalwetgeving vanuit een sociaal-economisch en cultureel perspectief benadert. Op initiatief van de Vlaamse regering werd dit boek nu in het Engels, Frans en Duits vertaald.

Je kunt het buitenlanders die in ons land verblijven bezwaarlijk kwalijk nemen dat ze geen klare kijk krijgen op het imbrogljo van taalwetten. De stap naar de vaststelling dat buitenlandse bladen bij herhaling een hoop onzin over Vlaanderen en de Vlamingen publiceren, is dan ook klein. Als hoofdstad van Europa telt Brussel wel de meeste buitenlandse correspondenten van heel Europa (internationaal zijn alleen in Washington meer journalisten geaccrediteerd), maar de berichtgeving over ons land -als ze al aan bod komt- blinkt niet uit door veel terreinkennis, laat staan door enige nuancering. De reden? De meeste correspondenten baseren zich doorgaans op Franstalige bronnen, met op kop een Belgisch-Brusselse Franstalige pers die over Vlaanderen of slecht geïnformeerd is, of vooringenomen en zelfs vijandig.

Tegen de stroom in

De analyse is niet nieuw. Al jaren roeit de Vlaamse regering tegen die stroom in en probeert ze de buitenlanders gastvrij te onthalen met informatie over het cultureel rijke Nederlandstalige en open karakter van de Vlaamse rand, maar ook van heel Vlaanderen en zijn hoofdstad. De brochure 'Als goede bureu. Vlaanderen en de taalwetgeving' die in zes talen is gepubliceerd, is wellicht het meest in het oog springende voorbeeld. De inbreng van de professoren Els Witte, Harry Van Velthoven en hun collega-grondwetspecialist Jan Velaerts geeft de brochure een groot wetenschappelijk serieus. Dat initiatief heeft nu een belangrijk verlengstuk gekregen. Het wetenschappelijk werk 'Taal en politiek' dat de historici Els Witte en Harry Van Velthoven anderhalf jaar geleden samen publiceerden, ligt sinds enkele weken immers voor

in Franse, Engelse en Duitse vertaling. 'Taal en politiek' schetst de evolutie van de Belgische taalwetgeving vanuit een sociaal-politieke, culturele en internationale invalshoek. België, zo betogen deze twee academici, is geen unicum maar wel een uiterst intrigerende casus. Bij de voorstelling drukte Vlaams minister van Cultuur Bert Anciaux de hoop uit dat deze vertalingen zouden bijdragen 'tot een juist beeld van de taalverhoudingen in België'.

Enkele lessen achter

Zelden zal een vertaling van een wetenschappelijk werk over de Belgische taaltoestanden met meer instemming zijn begroet. ULB-professor Philippe De Bruycker, een jurist, merkte op dat 'de Franstaligen in het verleden niets begrepen hebben van het Vlaamse volk of van zijn frustraties'. Volgens



hem 'staan de Franstaligen enkele lessen achter' en zijn ze niet vertrouwd met enkele elementaire begrippen waardoor ze de geschiedenis verkeerd inschatten. Zijn stelling onderbouwde hij met een eenvoudige verwijzing naar de bibliografie van de studie waar hij amper tien Franstalige referenties telde. Het 'onbekend is onbemind' klonk in sourdine door.

Het initiatief voor deze vertalingen dateert al van de vorige Vlaamse regering, maar het was minister Anciaux die de pluimen op zijn hoed kon steken, al wees hij, heel loyaal, op het algemene Vlaamse belang. Bedoeling is deze uitgaven aan te bieden aan de geaccrediteerde buitenlandse journalisten en aan de ambassades, de universiteitsbibliotheken en aan de hoofdbibliotheken in Brussel en in de Vlaamse rand. Geïnteresseerden zullen zeker aan hun trekken komen als ze dit standaardwerk lezen.

Een goed initiatief? Ongetwijfeld, maar het succes staat niet bij voorbaat vast. Je kunt de paarden wel naar de drenkplaats leiden, maar drinken moeten ze zelf doen.

'Taal en politiek. De Belgische casus in een historisch perspectief', Els Witte & Harry Van Velthoven, VUBPress, 180 p., 450 fr.

Johan Cuppens

Le labyrinthe des langues en Belgique sans peine

Il est difficile d'en vouloir aux étrangers séjournant dans notre pays qui ne saisiraient pas toutes les nuances de l'imbrogljo que constituent nos lois linguistiques! Il n'est pas simple, en effet, de se procurer une information correcte sur la situation en Belgique en matière linguistique. Les choses vont changer avec l'ouvrage 'Langue et politique. La situation en Belgique dans une perspective historique', rédigé par les historiens Els Witte et Harry Van Velthoven, qui étudient la législation linguistique dans une perspective économique et culturelle. Cet ouvrage novateur, publié à l'initiative du gouvernement flamand, est aujourd'hui traduit en français, en anglais et en allemand.

FOTO: PHOTO NEWS



- **Waarom roept voetbal soms zoveel geweld op?** Ik heb er echt geen verklaring voor. Sociologen wellicht ook niet. Voetbal is toch geen gewelddadige sport zoals boksen en catch en daar zitten de mensen wel braaf naar te kijken. Ik snap het niet. (burgemeester François-Xavier de Donnié van Brussel in *Het Nieuwsblad*)
- **Voetbal is verworpen tot iets waar je schrik van moet hebben.** (Leen Vandamme van het Vrouwen Overlegcomité in *Het Nieuwsblad*)
- **Ons land is rechtstreeks te zien in Hongkong, Kaapstad, Buenos Aires, Peking, Tokio, Rio de Janeiro.** Hoeveel keer gebeurt het dat landen over de hele wereld zo'n 'exposure' krijgen? En wij maar zeveren over de veiligheid. (Michel D'Hooghe, voorzitter van de Belgische voetbalbond in *De Standaard*)
- **Wat als België meteen uit het toernooi verdwijnt?** En wat als de hooligans hier huis houden? Hoe zal het dan aflopen met ons imago in het buitenland? (professor Jean-Michel DeWaele, politoloog aan de ULB in *Het Nieuwsblad*)
- **Het had nooit zover mogen komen.** België is gewoon te klein voor dit soort evenementen. Als de Rolling Stones naar ons land komen, ontvangen we die toch ook niet in de parochiezaal van Erpe-Mere. (Steven De Smet, veiligheidscoördinator bij de Gentse politie in *De Standaard*)
- **Het EK is natuurlijk geen golftoernooi.** Er zijn wel allerlei risico's, maar die zijn inherent aan zo'n massaal evenement. (professor Manuel Comeron, criminoloog aan de universiteit van Luik in *Vrij Nederland*)
- **Akkoord: voetbalsupporters gedragen zich anders dan processiebezoekers,** maar de meeste supporters, 95 procent van hen, zijn even vreedelievend. (adjunct politiecommissaris van Brugge Alain De Luender in *De Standaard*)
- **In het land van het bier moet het bijna fout lopen.** Ik weet niet waarom, maar Engelsen gaan meteen door het lint als ze drinken. (...)

Wij zijn niet gerust in de veiligheid tijdens het EK. Punt uit. Wij vrezen dat Engelse fans herrie zullen veroorzaken in de Lage Landen. (Graham Kelly, gewezen secretaris-generaal van de Engelse voetbalbond in *Het Nieuwsblad*)

VAN HOREN ZEGGEN

- **Historisch blijkt dat voetbal in onze contreien altijd al met geweld samengaat.** Eind vorige eeuw, vooraleer de spelregels goed waren vastgelegd, draaiden sommige wedstrijden uit op gigantische knokpartijen, vooral tussen de spelers, maar ook met de inbreng van toeschouwers. (professor Richard Giulianotti, hoofddocent sociologie aan de universiteit van Aberdeen in *De Morgen*)
- **Ik merk dat de oudere hooligan heimwee heeft naar het geweld van vroeger.** Het simpele vuistgevecht dat alleen een gebroken neus en wat blauwe plekken opleverde. De nieuwe generatie is harder en durft wapens gebruiken. (Mark Hebbelink, fancoach van Gentse probleem supporters in *De Standaard*)
- **Vroeger had je hooligans die verbonden waren met het voetbal.** Nu hebben er zich groepen op geënt die enkel voor de rellen komen. (Steven De Smet, veiligheidscoördinator bij de Gentse politie in *De Standaard*)
- **Het klinkt ongeloofwaardig, maar het gros van de doorsnee hooligans komt tegenwoordig uit de lower- en zelfs upper-middle class.** Ze zijn meestal al wat ouder, tussen dertig en veertig jaar, hebben doorgaans goede beroepen tot zelfs vrij hoge posities in bedrijven, zijn getrouwd, hebben kinderen en verdienen goed geld. (Eddy Baelemans, hoofd van de voetbalcel van de Antwerpse politie in *De Morgen*)
- **Besef wel dat 'hooligan zijn' pakken kapitaal vereist.** Hij moet investeren in de juiste kleren, clubaccessoires, gsm, internetaansluiting, lectuur, de juiste haarsnit, de dure tickets, transport, tot buitenlandse trips toe! Hooliganisme is voor een deel een beschavingsziekte. (professor Richard Giulianotti, hoofddocent sociologie aan de universiteit van Aberdeen in *De Morgen*)
- **Kortom: het hooliganisme is de hoeksteen van onze samenleving.** (Intussen aan de toog... in *P-Magazine*)

Migranten op de arbeidsmarkt (2) 4 De multiculturele werkomgeving komt eraan

Vlaams minister van Werkgelegenheid Renaat Landuyt wil heel vlug zoveel mogelijk migranten aan het werk zetten om op die manier hun integratie te bevorderen.



PRIC, een prikkel voor de lokale overheid 8

Figuranten 10

Hoe een logopediste prinses wordt weten we inmiddels. Hoe een logopediste bij de televisie terecht komt verneemt u van VTM nieuwsanker-vrouw Birgit Van Mol.



Het Bruegelproject, een majestueus groen forum voor de Nederlandse cultuur in Vlaanderen 14

Het kasteel van Gaasbeek en zijn illustere Europese bewoners 19



Sport voor allen: Vlaams-Brabant steekt een tandje bij 21

Voor visueel gehandicapten is de Randkrant beschikbaar op cassette. Geïnteresseerden kunnen contact opnemen met het Atelier Helen Keller, tel. 02/466 94 40 of met de redactie.

EN OOK NOG

- VAN ASSE TOT ZAVENTEM 6 • JULI IN DE RAND 12
- ZONDER OMWEGEN 18 • RESTAURANT 20
- VAN HUIZEN EN TUINEN 22 • GASTENBOEK 24

COLOFON

Randkrant verschijnt maandelijks op 145.000 exemplaren en is een initiatief van vzw Informatie Vlaamse Rand.
 Hoofdredactie: Henry Coenjaarts
 Eindredactie: Geneviève Ostyn
 Vormgeving: Mega.L.Una, Brussel
 Druk: A. De Cuyper-Robberecht, Zele
 REDACTIEADRES:
 Paardenmarktstraat 48, 3080 Tervuren
 tel 02 767 57 89, fax 02 767 57 86, randkrant@ping.be
 Verantwoordelijke uitgever: Henry Coenjaarts,
 Paardenmarktstraat 48, 3080 Tervuren

De multiculturele werkomgeving komt er aan

Vlaams minister van Werkgelegenheid en Toerisme Renaat Landuyt is vastbesloten om zeer snel zoveel mogelijk migranten aan het werk te zetten en op die manier hun integratie te bevorderen. Meer en meer bedrijven willen trouwens allochtonen op hun werkvloer en doen mee aan het actieplan van de Vlaamse regering daaromtrent.

4 Bedrijven in de rand hebben tegenwoordig de grootste moeite om hun vacatures in te vullen. Halle-Vilvoorde telt bitter weinig werklozen en die krapte werkt als een rem op de groei van onze economie. Tegelijk zit +1,5% van de allochtonen zonder werk. 'Hen inschakelen kan de bedrijven uit de problemen helpen', vindt minister Renaat Landuyt. 'Bovendien lijkt het mij evident dat het werknemersbestand in de bedrijven een afspiegeling is van de samenleving. Ons positief actieplan moet dat in een stroomversnelling brengen.'

'Met geïnteresseerde bedrijven sluiten wij overeenkomsten af. Er wordt eerst gepeild naar de situatie binnen de bedrijfsmuren en op basis daarvan wordt een actieplan opgesteld. Sommige bedrijven verbeteren hun wervingsstrategie om allochtone kandidaten aan te trekken, anderen werken aan een goed onthaal, aan vorming en opleiding en organiseren bijvoorbeeld taalstages. Bedrijven die zo'n positief actieplan opzetten, krijgen van de Vlaamse overheid een flinke ruggensteun. Naast extra subsidies tot een half miljoen, kunnen voor vorming en opleiding zelfs bijkomende premies worden aangevraagd.' Vorig jaar sprongen in Vlaanderen al zo'n 60 bedrijven op de kar. Dit jaar hoopt de minister dat aantal te verdubbelen. Voor geïnteresseerde onder-

nemingen heeft de Vlaamse administratie een informatiebrochure en een werkmap klaargestoomd.

Uitwisseling van werklozen

In Brussel en de Vlaamse rand lopen momenteel de eerste taalstages, een initiatief van minister Landuyt en zijn Brusselse collega Tomas. 'Op dit vlak samenwerken is voor beide gewesten interessant', verduidelijkt Renaat Landuyt. 'Bedrijven in Halle-Vilvoorde vinden geen werknemers, terwijl Brussel een grote populatie werklozen telt, waaronder veel migranten. Die kunnen met de nodige vorming en opleiding aan de slag in de rand. Omdat de Brusselse werklozen echter vaak eentalig Frans zijn en de werklozen in de rand eentalig Nederlands, worden er nu, bij wijze van proef, 50 werklozen uitgewisseld tussen beide gewesten. Als dit project slaagt, is het de bedoeling het verder uit te breiden.'

Hogerop met Nederlands

Landana (Simon) Enkeup is arbeider in de catering afdeling van Aviapartner in Zaventem en volgt vrijwillig de opleiding 'Nederlands op de werkvloer' die in het kader van zo'n positief actieplan voor het eerst binnen de bedrijfsmuren wordt georganiseerd. 'Voor mij is dit een buitenkans', vindt hij. 'De opleiding is gratis en gebeurt op de werkplek. Ik vind het vooral belangrijk dat ik dankzij deze lessen in staat ben met iedereen een woordje te spreken, want sommige van mijn Vlaamse collega's kennen alleen Nederlands. Het is nu afgelopen met de gebarentaal!' Ploegbaas Said Nassiri spreekt al behoorlijk Nederlands. Hij leidt een groep van acht mensen van diverse nationa-



Minister Landuyt

liteiten. Om ploegbaas te worden, heeft hij een opleiding 'actief leidinggeven' gevolgd, waarin ruimschoots aandacht wordt geschonken aan het multicultureel samenleven. 'Als je in Vlaanderen hogerop wil, moet je Nederlands spreken', vindt Said Nassiri. 'Zonder die taalkennis had ik nooit bereikt wat ik nu ben! Ook vlot met andere culturen kunnen omgaan is hier belangrijk. In mijn team werken mensen van verschillende nationaliteiten moeiteloos met elkaar samen. Qua werklust is er mijns inziens geen enkel verschil tussen Belgen en migranten. Racisme? Daar hebben wij nog nooit problemen mee gehad.'

'Van de 330 medewerkers in onze catering afdeling is nu al 20 percent allochtoon. Die lijn willen wij bij Aviapartner verder doortrekken, in alle andere afdelingen en op alle niveaus', verklaren Jo Decock, training manager en Dimitri Van Wymeersch, kaderlid in opleiding. 'In en rond Brussel wonen nu eenmaal veel allochtonen. We evolueren duidelijk naar een multiculturele samenleving en dus ook naar multiculturele werkomgevingen. Problemen met racisme hebben we binnen onze bedrijfsmuren maar één keer gehad en dan nog in de vorm van een smakeloze grap. Die man hebben we onmiddellijk aan de deur gezet. Collegialiteit is één van vijf bedrijfswaarden die wij voorstaan. Racisme gaat daar in geen geval mee samen.'

'Aviartner wil op alle niveaus allochtonen aanwerven, niet alleen op de lagere niveaus. Iedereen heeft hier evenveel kansen, niet alleen om aangeworven te worden, maar ook om door te groeien. Maar wie wil door-groeien moet wel Nederlands kennen.'

Mislukkingen voorkomen

Voor de begeleiding van de positieve acties naar allochtonen, zoals bij Aviartner, zorgt het Subregionaal Tewerkstellingscomité (STC). In Halle-Vilvoorde is Damienne D'Heygers hiervoor verantwoordelijk. 'Die begeleiding kan verschillende richtingen uitgaan', vertelt ze. 'Bedrijven willen allochtonen aanwerven en migranten willen banen, maar blijkbaar loopt er vaak al tijdens het werven iets mis. Soms zit de strategie om mensen aan te werven verkeerd, dan wel adverteert het bedrijf in media die minder door allochtonen worden gelezen of heeft het de reputatie geen allochtonen te rekruteren.' 'We sturen niet alleen bij op het vlak van vorming, maar ook op tal van andere punten gaande van het onthaal door de collega's, over de opleiding en vorming tot de mogelijkheden voor doorstroming. Alles hangt af van de specifieke situatie binnen het bedrijf. Om die te kunnen inschatten proberen we samen met het bedrijf de knel-

punten te detecteren. Waarom werken er nog niet veel allochtonen? Wat zijn de drempels? Waar wil het bedrijf naartoe en op welke manier?'

'Het allerbelangrijkste is misschien wel mislukkingen te voorkomen', waarschuwt Damienne D'Heygers. 'Als het met de kersverse allochtone medewerker mislukt, wordt dat binnen een bedrijf immers sterk uitver-groot. Het lijkt wel of dan alle voor-oordelen worden bevestigd: 'Zie je wel. Hadden we het niet gezegd? Van dan af gelden alle clichés binnen dat

'Het lijkt me evident dat het werknemersbestand in de bedrijven een afspiegeling is van de samenleving'

bedrijf nog sterker en wordt herbe-ginnen veel moeilijker.'

'Het is dus van het grootste belang de komst van de nieuwe allochtone medewerker vooraf grondig voor te bereiden bij de collega's. Als dat niet gebeurt, is de kans groot dat de nieu-weling door de groep in een bepaalde rol wordt geduwd.'

'Maar ook de allochtoon die in het team terecht komt heeft hulp nodig. Over het reilen en zeilen van het huis

bijvoorbeeld. Hoe een verjaardag wordt gevierd, hoe voor het cadeautje wordt ingezameld, hoe er getrakteerd wordt. Een peter of meter binnen de groep aanduiden helpt enorm. Die neemt dan de nieuweling onder de vleugels en maakt hem wegwijs.'

Damienne D'Heygers kijkt optimistisch tegen de integratie van allochtonen aan, maar het proces verloopt langzaam en er zijn nog flink wat drempels. 'Er is duidelijk sprake van een kentering bij de bedrijven. Ze nemen meer en meer zelf spontaan het initiatief en wij moeten hen minder aanporren om allochtonen aan te werven. Toch blijven er nog grote problemen. Het aantal werkloze allochtonen daalt bijvoorbeeld veel minder snel dan het aantal werkloze Belgen. En het aantal werkloze allochtonen met een laag diploma daalt sneller dan het aantal met een hoog diploma. Hoe valt dat te rijmen? Positief is dan weer de bereidheid van allochtonen om Nederlands te leren. Zij staan hier veel meer voor open dan sommige werk-loze Franstalige Belgen!'

Allochtonen zijn ook klanten

Omdat allochtonen nu eenmaal deel uitmaken van onze samenleving, behoren ze ook tot het cliënteel van heel wat bedrijven. Allochtonen over de drempel krijgen is dus goed voor het zakencijfer! Die wetenschap sijpelt langzaam bij de bedrijven door. Steeds meer banken en verzekeringsmaatschappijen zien er brood in allochtonen achter de loketten te plaatsen. 'Allochtone uitzendkrachten aantrekken loopt vlotter als er allochtone uitzendconsulenten in het kantoor zijn', bevestigt Gaele O'Kelly die bij Randstad Interlabor verantwoordelijk is voor sociale cohesie in en rond de hoofdstad. 'Alleen is het niet gemakkelijk werken als je als allochtoon regelmatig van bedrijven te horen krijgt dat ze alleen Belgen willen aanwerven. Dat is schandalig!'

Informatiebrochure en werkmap voor bedrijven die belangstelling hebben voor positieve actie naar migranten: Kabinet van de Vlaamse minister van Werkgelegenheid en Toerisme: 02/553.25.70.

STC Halle-Vilvoorde, Damienne D'Heyghers: 02/255.92.75.

Marleen Teugels



The multicultural working environment is coming

Companies in the outskirts are finding it very difficult to fill their openings, while at the same time 41 % of the country's resident foreigners are unemployed. Flemish Minister of Employment and Tourism Renaat Landuyt is determined to help as many immigrants as possible find work, partly in order to promote social integration. 'It seems self-evident to me that the employees within companies should be a faithful reflection of the society's composition', observes the Minister. Moreover, more and more companies want foreigners on the work floor, and are therefore participating in the Flemish government's action plan in the matter.

VAN ASSE TOT ZAVENTEM

BEERSEL

Meer personeel voor Malleboten

De Malleboot-kinderclubs in Beersel kampen met een nijpend personeelstekort. 'De weinige personeelsleden van de Malleboot moeten steeds meer overuren presteren en als er iemand ziek wordt kan die niet meer vervangen worden', legt Hugo Partous van het Vlaams Over-

leg voor Buitenschoolse Kinderopvang uit. Tot voor kort leek het erop dat maar één van de drie Malleboten in Beersel tijdens de zomervakantie kinderen zou kunnen opvangen. Maar nu is er hoop. 'Het probleem was dat één van de aanwervingsvoorwaarden voor het per-

soneel in de buitenschoolse kinderopvang was dat men minstens één jaar werkloos moest zijn. Daardoor kwamen veel potentiële kandidaten niet in aanmerking. Samen met andere kindercubs hebben we er bij de Vlaamse regering op aangedrongen die voorwaarde van één jaar naar één dag terug te brengen. En dat is gelukt', vertelt Partous. Of alle Malleboten in Beersel



FOTO: MARIE VERHEEREN

HOEILAART

Bijkomende spoorlijnen

De plannen voor de aanleg van een derde en vierde treinspoor op de lijn Brussel-Namen in Hoeilaart lokt al maanden protest uit. Het gemeentebestuur is tegen de aanleg is van deze bijkomende spoorlijnen. 'Zo'n twintig jaar geleden werden al meer dan 30 woningen in Hoeilaart onteigend om plaats te maken voor een derde spoor met alle problemen van dien. Nu komt dat derde spoor er eindelijk en wil men meteen ook een vierde aanleggen. Dat brengt nog meer onteigeningen met zich mee en ook onherstelbare schade aan de omgeving', meent burgemeester Laureys. Het gemeentebestuur heeft in een brief aan de NMBS om een onderzoek gevraagd naar de mogelijkheid om het vierde spoor pas voorbij Hoi-

laart te laten beginnen. 'Of men zal ingaan op onze vraag, weten we niet. We kunnen alleen maar hopen', aldus Laureys. Ook de Hoeilaartse oppositiepartij PW (Progressieve Werkgroep) heeft zich op het dossier gestort. Zij verwijt het gemeentebestuur lijdzaam toe te zien. 'Wij gaan ervan uit dat de situatie onomkeerbaar is, maar we willen uit de beslissing het maximum halen voor onze gemeente. We moeten bij de overheid aandringen op hulp voor de bewoners die onteigend zullen worden, het gebruik van geluidsarme treinstellen en nog veel meer. Dat moet snel gebeuren of anders wordt Hoeilaart in alle opzichten het slachtoffer van de situatie', meent PW'er Jean-Pierre Maeyens.

TD



(Huizingen, Lot en Dworp) met de nieuwe maatregel tijdens de zomervakantie zullen kunnen openblijven is nog niet duidelijk, maar de verdere toekomst ziet er alleszins rooskleuriger uit.

TD

ZAVENTEM

Airportstop

Taxistop, de pionier van het gezamenlijk rijden of carpoolen in Vlaanderen, heeft samen met luchthavenexploitant BIAC de nieuwe Airportstop-dienst ontwikkeld. Het gaat om een gratis internetservice waar iedereen terecht kan die een ritje naar de luchthaven van Zaventem aanbiedt of zoekt. Airportstop ligt in de lijn van de andere carpooldiensten van Taxistop. Ook hier is het de bedoeling de verkeersproblemen te verminderen. 'Het systeem is vrij eenvoudig', zegt projectmedewerker Heide Roseeuw, 'je voert je gegevens, het traject, de datum en het aantal plaatsen in en de computer zoekt of er andere mensen zijn die op je vraag of aanbod willen ingaan.' Hier houdt de service op. Iemand die een carpoolpartner gevonden heeft via de website krijgt zijn gegevens om contact op te nemen en te regelen hoe de kosten kunnen worden gedeeld. Airportstop ging zowat een maand geleden van start en krijgt zo'n tien inschrijvingen per dag.

'Dat aantal zal stijgen naarmate de dienst bekend wordt. Hopelijk kunnen we op termijn ook met andere luchthavens samenwerken en Airportstop verder uitbouwen', meent Roseeuw. U vindt Airstop op www.taxistop.be/airportstop of www.biac.be/airportstop.

TD



FOTO: PATRICK DE SPIEGELARE

Kiespijn

De vroegere Europese commissaris Karel Van Miert, zelf woonachtig in Beersel, pleitte er onlangs in een gesprek met Rand-

krant (nr. 5, mei 2000) voor dat de gemeenten de komende maanden extra aandacht zouden besteden aan hun EU-burgers -die mogen dit jaar voor het eerst meedoen aan de

KEIZER KAREL IN DE RAND (1)

In dit Keizer-Kareljaar mag de illustere vorst niet in deze rubriek ontbreken. Ons zijn een drietal feiten bekend die betrekking hebben op bezoeken die hij aflegde aan gemeenten die nu tot de Brusselse rand behoren.

Jaarlijks in het nieuws, op de eerste zondag na Driekoningen, staat de zogenaamde 'trek' te Tombeek, een plechtige uitreiking van 100 fr aan elk gezinshoofd van dit gehucht van Overijse. Dit folkloristisch gebeuren, dat sinds 1934 plaatsvindt, is een herinnering aan een keizerlijke schenking van 70 ha grond aan de inwoners van Tombeek voor bewezen diensten.

Een van de legenden die hieromtrent verhaald worden, zegt dat Karel op 25 januari 1531, op weg van Gembloers naar Brussel, met zijn karos vastliep in de Tombeekse modder. Er zou toen nog geen brug over de Lane gelegen hebben. Een paar stoere kerels zetten hun schouders tegen de koets en brachten de keizer op het droge. Uit dankbaarheid schonk de keizer een deel van de Tombeekheide.

Een andere legende vertelt dat de keizer zonder gevolg te paard reisde en in Tombeek de weg kwijt raakte. Aan de brug over de Lane zag hij enkele mannelijke dorpsbewoners een pijp roken. Toen hij de weg naar Brussel vroeg, wezen ze zonder iets te zeggen met hun laars in noordelijke richting. In Brussel aangekomen bedankte hij 'de Luieriken van Tombeek' met de 70 ha heide. Delen van de heide werden in de loop der tijden verkocht. Wat nog overbleef in 1934, zo'n 33 ha, werd openbaar verkocht. Op die plaats werd nadien een sanatorium gebouwd en staan nu radiomasten. De opbrengst van de verkoop van de heide werd bij het Gemeentekrediet, nu Dexia, geplaatst en het is van de interest op deze som dat zo'n 200 Tombekenaars elk jaar de bewuste 100 fr 'trekken'.

Maurits Wynants

FOTO: PASCAL VIGNERON



FOTO: PASCAL VIGNERON



gemeenteraadsverkiezingen- om hen ertoe aan te zetten zich te laten inschrijven op de kieslijsten. Van Miert suggereerde terzake een gezamenlijke aanpak van de gemeenten, de Vlaamse regering en de provincie Vlaams-Brabant. Zo'n gezamenlijke aanpak, die aanvankelijk wel werd overwogen door de verschillende partners, is er uiteindelijk niet gekomen. Dat is jammer, want uit de gegevens van het ministerie van Binnenlandse Zaken, die dateren van eind mei, blijkt dat op dat moment slechts 20.257 (4%) van de in totaal 498.315 kiesgerechtigde in België woonachtige EU-burgers waren ingeschreven op een kiezerslijst. Van de 32.903 EU-kiezers in Vlaams-Brabant waren er begin mei nog maar 239 ingeschreven op de kieslijsten. Brussel met zijn 120.246 kiesgerechtigde Europeanen telde op dat moment 788 ingeschrevenen, al zouden er toen wel nog ettelijke honderden aanvragen onderzocht moeten worden. Bovendien werden er in Brussel sinds begin juni 120.000 brochures verspreid in meer-

dere talen om de Europeanen alsnog warm te maken voor de komende gemeenteraadsverkiezingen, maar het blijft afwachten of die minimalistische aanpak echt resultaat zal opleveren.

In de randgemeente Overijse is alvast gebleken dat intensieve acties om Europese burgers tot deelname aan de verkiezingen aan te zetten een positief effect hebben, want hier kwamen al meer dan honderd aanvragen binnen, vooral van Nederlanders die in Overijse wonen. De aanvraag van de Europese burgers om deel te nemen aan de gemeenteraadsverkiezingen van 8 oktober moet uiterlijk op 31 juli a.s. worden ingediend bij de gemeentebesturen. Er resten die gemeentebesturen dus nog maar enkele weken om hun Europese ingezetenen erop te wijzen dat ze mee hun stempel kunnen drukken op het gemeentelijk beleid. Op gemeentelijk vlak, waar enkele tientallen stemmen soms doorslaggevend kunnen zijn, zeker een operatie die de moeite waard is.

HC

Provinciaal Integratiecentrum helpt mensen van elders mensen van hier worden

Het Provinciaal Integratiecentrum (PRIC) staat sinds 1992 voor de coördinatie van het minderhedenbeleid van Vlaams-Brabant. De voornaamste taak van het PRIC is het stimuleren van de integratie van allochtonen in de provincie. Lina D'Amico is coördinator van het Provinciaal Integratiecentrum. RandKrant sprak met haar.

Het PRIC heeft momenteel vijf lokale steunpunten in de provincie, waarvan vier in de Vlaamse rand. Na Halle en Vilvoorde werden op 1 januari van dit jaar twee nieuwe steunpunten opgericht en erkend in Asse-Zellik en Zaventem.

De afkorting PRIC doet niet meteen bij iedereen een belletje rinkelen. Wat is en doet dat PRIC precies?

LD Wij zijn begonnen in 1992 als het BRIC, het Brabants Regionaal Integratiecentrum. Sinds twee jaar zijn we opgenomen in de structuur van de provincie Vlaams-Brabant onder de naam PRIC. Onze taak is eigenlijk dezelfde gebleven. Het Provinciaal Integratiecentrum coördineert en stimuleert het minderhedenbeleid van

de provincie Vlaams-Brabant. Onze doelgroepen zijn dus de etnisch-culturele minderheden. We verstaan daarvoor allochtonen, vluchtelingen en woonwagenbewoners. Een van de opdrachten van het PRIC is te zorgen voor een onthaalbeleid dat mensen die naar hier komen efficiënt begeleidt. Alleen zo kunnen ze zich snel en vlot integreren.

Individuele begeleiding

Wie bepaalt eigenlijk dat minderhedenbeleid van de provincie?

LD Het minderhedenbeleid van Vlaams-Brabant kadert binnen dat van de Vlaamse Gemeenschap. Dat beleid moet leiden tot een harmonieuze samenleving van de verschillende culturen. De Vlaamse Gemeenschap heeft ons een budget van 25 miljoen toegekend voor het integratiebeleid. Elke provincie kan, rekening houdend met het decreet inzake etnisch culturele minderheden, bepalen hoe ze dit beleid concreet invult, maar de geplande maatregelen moeten steeds goedgekeurd worden door de integratieraad van de provincie. Die integratieraad wordt op een evenwichtige manier samengesteld. Niet alleen de provinciale en lokale overheid moeten vertegenwoordigd zijn, maar ook migrantenverenigingen, relevante maatschappelijke actoren en de stuurgroepen van de lokale steunpunten.

Er wordt de laatste jaren veel campagne gevoerd rond lessen Nederlands voor anderstaligen. Is dat één van de belangrijkste pijlers van het minderhedenbeleid?

LD Het minderhedenbeleid houdt meer in dan dat, maar het is inderdaad een zeer belangrijk element. Een volwaardig aanbod intensieve lessen Nederlands is nodig opdat nieuwkomers op korte tijd de taal kunnen aanleren en zich zo kunnen inschakelen in het maatschappelijk leven. Momenteel is de vraag zelfs groter dan het aanbod, maar wij signaleren aan de provincie en ook aan de Vlaamse Gemeenschap

dat er een tekort is. Het PRIC geeft elk jaar een brochure uit waarin het volledige aanbod van de provincie staat en die brochure wordt over alle OCMW's en sociale instellingen van de provincie verdeeld. Zij komen immers het meest in contact met de socio-culturele minderheden.

Staan er nieuwe projecten op stapel?

LD We hebben onlangs bij de Vlaamse Gemeenschap een voorstel geformuleerd om met ons budget onthaalbureaus op te richten in Vlaams-Brabant. Zo'n onthaalbureau moet de nieuwkomers in Vlaams-Brabant individueel kunnen begeleiden. Uit studies is gebleken dat niet alleen het aanleren van

'Wij proberen de gemeentebesturen zo ver te krijgen dat ze een coherent minderhedenbeleid voeren'

de taal belangrijk is maar ook die individuele begeleiding. Iemand die hier nieuw is moet begeleid worden op basis van zijn persoonlijke situatie en achtergrond, zodat van bij het begin met alle nodige procedures kan worden gestart. Alle partijen hebben er baat bij dat die procedures zo snel mogelijk op gang komen.

Is de structuur van het PRIC flexibel genoeg om in te spelen op noden op kortere termijn?

LD Onze opdrachten zijn vastgelegd in een meerjarenplan, maar als de actualiteit bijkomende inspanningen vereist, moeten we daar als provinciaal integratiecentrum natuurlijk op kunnen inspelen. Dat was bijvoorbeeld onlangs het geval met de regularisatiecampagne. Toen hebben we op heel



FOTO: MANDEL THORSTAD

Lina D'Amico



FOTO: HISTORIE DE SPIEGELAERE

korte tijd onze gemeentelijke steunpunten kunnen inzetten en een staf-medewerker kunnen inschakelen om de mensen te begeleiden bij hun aanvraag. Op zulke momenten moet je je prioriteiten aanpassen. Spijtig genoeg beschikken we omwille van de bureaucratie niet over een even grote flexibiliteit als toen we nog werkzaam waren als vzw. Maar anderzijds hebben we als provinciaal integratiecentrum wel meer slagkracht sinds we in de structuur van de provincie Vlaams-Brabant zijn opgenomen.

Gesloten gemeenschap

Om tot een harmonieuze samenleving tussen culturen in een gemeente te komen, moeten de gemeentebesturen mee willen. Verloopt dat vlot?

LD Hoe vlot de samenwerking met de lokale overheid loopt, verschilt van gemeente tot gemeente. In Asse-Zellik, waar we een paar maanden geleden gestart zijn met een PRIC-steunpunt, verliep alles heel vlot. Dat komt vooral omdat in die gemeente al een zekere traditie bestond inzake integratie van vreemdelingen. Zo was er vóór het PRIC-steunpunt er kwam al de vzw 'Samen Leven' die activiteiten opzette om de autochtone en allochtone gemeenschap dichter bij elkaar te brengen. In Zaventem verliep de oprichting van het steunpunt dan weer anders omdat deze gemeente die traditie niet heeft. Wij kunnen de lokale overheid niet verplichten initiatieven te nemen, we hangen voor een groot deel af van hun welwillendheid. Wij pro-

beren de gemeentebesturen zo ver te krijgen dat ze een coherent minderhedenbeleid voeren, maar zo vlak voor de verkiezingen merk je snel dat je je hiermee op heel glad ijs begeeft.

Vier van de vijf lokale steunpunten van het PRIC liggen in de Vlaamse rand rond Brussel. Vanwaar die sterke aanwezigheid van het PRIC in de rand?

LD Het aantal allochtonen in de rand ligt hoger dan in de rest van Vlaams-Brabant en de situatie is er vrij specifiek. Het knelpunt is vooral dat veel allochtonen op de Franstalige gemeenschap in Brussel zijn gericht, wat het moeilijk maakt om die groep te verankeren binnen de Nederlandstalige gemeenschap waarin ze wonen. Zijn er bijvoorbeeld in de gemeente waar allochtone jongeren wonen te weinig activiteiten, dan trekken die heel vaak naar Brussel en dan ben je ze in zekere zin kwijt. Anderzijds blijkt het ook moeilijk om zich als allochtoon te integreren in een Nederlandstalige gemeenschap die aan de rand van een overwegend Franstalige gemeenschap in Brussel leeft. Dat merk je heel goed in veel gemeenten van de rand. De Nederlandstalige gemeenschap is er zeer gesloten. Vlaamse inwijkelingen in de rand vertellen me vaak dat het zelfs voor hen niet altijd eenvoudig is om zich te integreren. Op dat gebied is er dus nog veel werk.

Gelijke spreiding

Er komt de laatste tijd veel protest van scholen die een hoge concentratie aan allochtone leerlingen hebben. Hoe pakken jullie dat aan?

LD De Vlaamse Gemeenschap heeft een onderwijsvoorrankingsbeleid (OVV) voor migranten uitgewerkt. Een school die daaraan deelneemt krijgt extra middelen in verhouding tot het aantal doelgroepeleringen. Een van de pijlers van

het OVB is het initiatief 'Nederlands als tweede taal', waarbij lessen worden ingelast voor allochtone kinderen die met een taalachterstand te kampen hebben.

Zijn veel scholen bereid om mee te werken aan het OVB?

LD Wij kunnen de scholen tot niets verplichten. Vooral de gemeenschapscholen zijn bereid om samen te werken en een ernstig beleid te voeren inzake allochtone leerlingen. Het probleem is dat bij veel schooldirecties nog zeer sterk de idee leeft dat Vlaamse ouders hun kinderen uit de school zullen weghalen als ze bijvoorbeeld het initiatief zouden nemen om onthaalklassen op te richten. Daarom is het zo belangrijk dat alle scholen hun verantwoordelijkheid opnemen. Als allochtone leerlingen gelijk verspreid worden over de scholen, krijgt iedereen de kansen die hij verdient. Als een school een onthaalklas opzet waar allochtone kinderen een heel intensief taalbad krijgen, wordt iedereen daar beter van. De allochtone kinderen leren zo veel sneller Nederlands en in de gewone klas moet het niveau niet dalen, zodat de Vlaamse kinderen geen kostbare tijd verliezen.

Jullie voornaamste partners zijn de gemeentebesturen en de allochtone gemeenschappen. Hoe moeilijk is het om die twee met elkaar te doen samenwerken?

LD Het is onze taak als provinciaal integratiecentrum die twee partijen zo dicht mogelijk bij elkaar te brengen. Elk van hen moet zijn eigen verantwoordelijkheid opnemen. Dat is in het verleden niet genoeg gebeurd. Wij proberen ervoor te zorgen dat er op dat vlak vooruitgang wordt geboekt en dat is geen eenvoudige taak.

Tina Deneyer

La province favorise l'intégration des allochtones

Le Provinciaal Integratiecentrum (PRIC - Centre Provincial d'Intégration) assure, depuis 1992, la coordination de la politique de la Province de Brabant flamand en matière de minorités. La tâche essentielle de ce centre consiste à encourager l'intégration des allochtones dans la province.

Le PRIC compte aujourd'hui cinq antennes locales de soutien en Brabant flamand, dont quatre dans la périphérie. Le pourcentage d'allochtones y est en effet plus élevé que dans le reste de la province et la situation y est, de surcroît, très spécifique. Le PRIC espère, via les antennes de soutien, inciter les autorités communales à mener une politique cohérente en matière de minorités. RandKrant s'est entretenu avec Lina D'Amico, coordonnateur du PRIC.

'Dit is de regisseur, dat is de schminkster, dat zwarte gat is de camera en daar moet je tegen praten als de rode lamp brandt', dat kreeg Birgit Van Mol te horen op haar eerste werkdag bij de televisie, toen nog de BRT. 'Het was écht te gek, maar ik ben blij dat ik klein begonnen ben en niet zoals veel 'Miss-en' die de ene dag volslagen onbekend zijn en dag erna op alle voorpagina's staan', aldus Birgit Van Mol die inmiddels nieuwsanker is bij VTM en al zeven jaar in de rand woont.



FOTO: SLOOT

Birgit Van Mol

'Ik houd helemaal niet van de term BV'

Birgit Van Mol mag dan bekend zijn van heel wat tv-programma's, toch was het nooit haar ambitie om 'iets voor tv' te doen.

BVM Toen ik zeventien was wilde ik eigenlijk naar Studio Herman Teirlinck, maar mijn ouders vonden dat ik een 'serieus' diploma moest halen. Als ik door een krant bladerde en naar de jobs keek die in advertenties werden aangeboden, werd ik wanhopig, het leek me allemaal niets voor mij. Tot een vriendin mij meer vertelde over logopedie: dat beviel me wél. Het is een beroep met veel verschillende aspecten en bovendien kon ik voor mezelf werken, dat vond ik toen heel belangrijk. Ik was gefascineerd door mensen met stem- en gehoorproblemen omdat ik er van dichtbij mee geconfronteerd werd.

In het AZ van Antwerpen kreeg ik de kans om samen te werken met Leen Lambrechts, een echte autoriteit op het gebied, die ook les gaf aan Studio Herman Teirlinck, dat was voor mij natuurlijk een leuke link!

Iets met voeten?

BVM Mensen weten niet wat logopedie allemaal inhoudt, ik krijg nog geregeld de vraag of het iets met voeten te maken heeft. Ik had ooit een acteur als patiënt en die vond het allemaal maar flauwekul, tot hij zelf een beroep moest doen op de logo-

pedie. Ik vond het allemaal ontzettend boeiend. Je begint aan zo'n opleiding vol idealisme omdat je iets wil betekenen voor de mensen, omdat je hen iets wil bijbrengen en in bepaalde delen van de logopedie is dat ook zo. Anderzijds had ik soms mijn twijfels omdat de grens tussen stimuleren en frustreren vaak heel dun is. Zo had ik een patiëntje met het syndroom van Down met wie ik heel de week oefeningen deed, maar na het weekend blijkt dan dat de ouders niet met het kind geoefend hadden waardoor ze alles weer vergeten was en je van nul moet herbeginnen. Op zo'n moment vroeg ik me wel eens af waar ik mee bezig was. Of een arts met een tracheotomie (bij wie het strottenhoofd weggenomen is) die weet dat hij ten dode is opgeschreven. Wat moet je dan doen? Hem stimuleren en verder oefenen om te praten via een opening in de luchtpijp, of is dat voor hem alleen maar frustrerend? Met patiënten die je thuis behandelt is de band dan weer heel anders. Al bij al heb ik het allemaal erg graag gedaan en ik sluit niet uit dat ik ooit terugkeer naar mijn 'eerste vak'.

Nieuw stemgeluid

Hoe komt een logopediste bij de tv terecht?

BVM Heel toevallig. Ik deed mijn huisbezoeken als beginnende zelfstandige in bijberoep -daar moet ik geen tekening bij maken zeker?- toen ik een telefoontje kreeg van een bedrijf dat tekenfilms maakte en op zoek was naar een nieuw stemgeluid. Ze zagen mijn stem zitten en boden me meteen een full-time job aan. Ik dacht, tja, waarom niet, buiten mijn uren zoek ik mijn patiënten op en zodra het patiëntenbestand groot genoeg is laat ik die job staan. Na een jaar wilde ik het voor bekeken houden, toen een tv-producer aan mijn baas vroeg of hij 'niemand kende', want ze zochten nog iemand voor het programma 'Look'. Mijn baas zei, waarom doe jij het niet, je wilt hier toch weg. Ik dacht oei, oei, je moet jezelf toch wel redelijk fantastisch vinden als je voor de televisie gaat werken! Ik moest een bandje opsturen dat aan een commissie werd voorgelegd en op vrijdag kreeg ik telefoon dat ik maandag mocht beginnen.

Ik dacht dat ik werk had voor een maand of drie, maar dat is dus wel even anders gelopen. De eerste twee jaar heb ik het wel gecombineerd met mijn logopediepraktijk, maar toen ik voor Tofsport werkte en een week op twee naar het buitenland moest werd dat heel moeilijk omdat de continuïteit van de behandeling van mijn patiënten in gevaar kwam.

Is het fijn een BV te zijn?

BVM Ik houd helemaal niet van de term 'BV'. In het begin ben je eerlijk gezegd een beetje ijdel: de eerste keer dat iemand je herkent denk je 'waw', maar dat gaat snel over. Ik ben ook niet van de ene dag op de andere bekend geworden en daar ben ik blij om. Maar het werk levert ook wel een aantal voordelen op. Het is niet bijster origineel, maar ik had anders nooit zoveel kunnen reizen, ik had niet kunnen diepzeeduiken of meereizen met Verstraeten en Picard en hun lucht-

ballon. Dat zijn toch dingen die heel leuk zijn en anders ver van je af blijven staan.

Op het ogenblik dat ik overal in de belangstelling kwam te staan, had ik het wel even moeilijk en toen ik het aanbod kreeg van VTM om hoofdzakelijk voor het nieuws te werken dacht ik dat die baan mij misschien wat rust kon bieden, ondanks de stress die inherent is aan de job. Je zit meer in een vast stramien en komt minder vaak met een nieuw programma waarvan je je moet afvragen of het wel gaat 'scoren' en of de pers het wel zal lusten. Soms heb ik het wat moeilijk met het binnenzitten, maar

'Veel mensen lijken altijd maar meer te willen. Ik vind dat je moet kunnen genieten van de dingen waar je mee bezig bent'

dan kon ik bijvoorbeeld een cultureel item presenteren of 'De Laatste Ronde' en nu zit er weer wat anders in de pijplijn. Alleen al het nadenken over een nieuw programma is heel fijn, maar mijn eerste ambitie is om wat ik nu doe goed te doen en er een harmonieus privé-leven op na te houden. Veel mensen lijken altijd maar meer te willen. Ik vind dat je moet kunnen genieten van de dingen waar je mee bezig bent.

Hondenkleren

BVM Het was niet makkelijk om Antwerpen te verlaten. Je hebt er je familie, je vrienden, je roots en dat is



FOTO: VTM

niet te onderschatten. Maar ik werkte in Brussel, mijn man woonde in de hoofdstad en ik was de A12 zo beu als wat. In het begin had ik heel wat vooroordelen wat Brussel betreft, net zoals veel mensen, maar mijn man heeft mij de stad leren kennen en ik ben ervan gaan houden. Ik vind dat Brussel, meer dan Antwerpen, iets kosmopolitisch heeft, volgens mij is het een kwestie van mentaliteit.

Na een jaar of twee zijn we verhuisd naar Grimbergen, ook omdat mijn man

een zootje heeft en hij het belangrijk vond dat die buiten kan spelen en fietsen. Zelf vind ik het ook heel fijn om na een drukke dag thuis te komen in het groen. Je wordt 's morgens wakker van het gefluit van de vogels, je ziet bomen en de mensen groeten je en dat heeft niets te maken met het feit dat je met je hoofd op tv komt, ze groeten je sowieso alhoewel je in het begin toch nog beschouwd wordt als een inwijkeling.

Inmiddels ben ik ook verslaafd aan mijn dagelijkse wandeling met de hond. Ik sta op, neem een douche, trek mijn 'hondenkleren' aan en ga wandelen. Ik hoef maar de straat over te steken en ik ben in het bos waar ik dan stilaan wakker wordt onder een groen bladerendak, dat is heel rustgevend. Er zijn overigens veel mooie plekken in de rand waar je rustig mooie wandelingen kunt maken. Sommige mensen doen tai-chi of ze mediteren, ik ga wandelen met de hond. Hij is altijd enthousiast en doet nooit moeilijk, dat is toch geweldig, niet?

Geneviève Ostyn

Birgit Van Mol: 'Enjoying what you do'

Birgit Van Mol is a well-known personality from many TV programmes, today above all from her work as a VTM news presenter, but it was never her great ambition to work for television. Earlier she had worked as a speech therapist, and she fell into the TV world by accident. 'My main goal is to do whatever I am doing now as well as I can, while maintaining a harmonious private life. Everyone seems to want more, more, more all the time. I feel one should enjoy what one has and what one is doing at the moment', says Van Mol, who has lived in Grimbergen for the past seven years. 'I am lucky because I just have to walk across the street and I am in the woods. Walking under a roof of green foliage is a wonderful way to relax and gradually become attuned to the natural world again.'

COUNTRY MUZIEK

Cowboys voor 11 juli

Vlaams-Brabant telt enkele countryclubs waar de herinnering aan idolen als Jim Reeves, Johnny Cash of Chet Atkins levend wordt gehouden. De stijl ontstond in de zuidelijke staten van Amerika, als variatie op de 'square dance' en de 'mountain music'. Veel melomanen haalden hun neus op voor deze muziek omdat ze, volgens hen, veel oppervlakkiger klonk dan de blues. De Ierse en Schotse immigranten die de eerste songs bedachten, hadden nochtans evenveel heimwee naar het land van hun voorouders als de zwarten naar Afrika. Aanvankelijk zinspeelden de countryzangers op het harde labour en op hun isolement. De banjo en de kleine viool waren de meest geliefde instrumenten.

De 'honky tonk' ritmes verdrongen de 'swing'. Ook Hollywood speelde op de rage in. Er verschenen zingende cowboys op het witte doek. De laatste decennia wint de countryrock meer veld ten koste van nummers die worden gedomineerd door de zeer herkenbare steelgitaar.

De Brabant Countryclub luistert dit jaar het Guldensporenfeest in de Zandloper in Wemmel op. Daarnaast worden in het Gemeenschapscentrum vanaf twee uur oude volksspelen georganiseerd. Ook Speelschaar Vaartkapoen zorgt voor pittige animatie. En als culinaire afsluiter organiseert de Wemmelse Kookclub een barbecuëfestijn om de vingers bij af te likken.

Wemmel, GC Zandloper:
zondag 9 juli, tel.02/460 73 24

TENTOONSTELLING

Cultuur met een knipoog

Ook wie musea, tentoonstellingen, concertzalen en schouwburgen maar een saaie bedoening, zal zich gegarandeerd niet vervelen op de tentoonstelling 'Ik hou niet van cultuur' die tot 15 oktober a.s. loopt in Paleis 2 op de Heizel. Elke deur op de kronkelige

Boulevard van de Tijd verschaft toegang tot een schatkamer met onvermoede artistieke vondsten en kunstuitingen uit de voorbije 20e eeuw. De mammoettentoonstelling is opgebouwd in afdelingen waar verschillende kunsttakken zoals muziek, literatuur, theater, schilderkunst, film, foto en zelfs het stripverhaal op een onderhoudende en ludieke manier worden belicht.

Kafka

Tussen de suggestieve decorpanelen van het tijdelijke muziekconservatorium kan men niet alleen over de witte en zwarte toetsen van een reusachtige



piano wandelen, achteraan wordt ook het biunenwerk met de kloppende liamertjes en stangetjes getoond. De literatuurruimte van de tentoonstelling bestaat uit romantische slaapvertrekken of alkoven, waar teksten van Kafka, Garcia Lorca, Samuel Beckett en Hugo Claus in hun oorspronkelijke taal worden voorgelezen. Wie de talrijke handschriften napluist, ontdekt dat heel wat bestsellerauteurs hun teksten neerpennen in nauwelijks te ontcijferen hanenpoten.

Callas

Hoe groot de bedrijvigheid achter de schouwburgcoulissen wel is, wordt duidelijk gemaakt in het luik dat gewijd is aan de podiumkunsten. De bezoeker kan het podium betreden waar hij wordt verblind door de toneelspots. In de kleedkamer hangen de kostuums van legendarische figuren als de Russische danser Nijinsky, de operadiva Maria Callas en de acteur Laurence Olivier. In vogelvlucht kan de bezoeker ook kennismaken met het politiek theater van Brecht en het Ballet van

de XXste eeuw, zoals dat door Maurice Béjart veertig jaar geleden in Brussel werd opgericht. Uiteraard zijn er veranderingen naar de hedendaagse Vlaamse dans met de internationaal befaamde Rosas Studio van Anne Teresa De Keersmaeker.

In het huis van de naamloze schilder staan de deuren van het atelier wijd open. Op de zoldering wordt het huisveringwekkend oorlogstaferel 'Guernica' van Picasso geprojecteerd. Enkele authentieke werken van surrealistische en expressionistische meesters sieren de wand. De doeken van Andy Warhol en Vasarely hangen broederlijk naast

elkaar, terwijl je voor Ensor en Magritte moet bukken omdat ze op kniehoogte werden aangebracht. Een handige techniek om kinderen bij het project te betrekken. Zij kunnen trouwens ook terecht in een vooroorlogs klaslokaal met houten banken, ouderwetse griffels en uitnodigende leien.

Kuifje

In de tentoonstelling is zelfs een wijkbioscoop nagebouwd. Nostalgische filmhebbers herkennen meteen de beroemde tandraden uit Chaplins 'Modern Times' en de opnameset voor het spannendste fragment uit Hitchcocks 'Psycho'.

De bezoeker krijgt ook een selectie foto's voorgeschoteld van topfotografen als Henri Cartier-Bresson, Robert Capa e.a.

Striptekenaars worden als vertegenwoordigers van de 'negende kunst' evenmin vergeten. Voor de allereerste keer kan men het appartement van Kuifje bewonderen. In de aanpalende kamer krioelt het van andere striphelden. Mickey wordt geconfronteerd met zijn voorlopers, 'the Yellow Kid' en 'Little Nemo'.

Woodstock

In een rommelig kraakpaud wordt de geschiedenis van de rock- en de populaire muziek geïllustreerd. Op een metershoge flipperkast verschijnen beelden van massaconcerten als Woodstock

en Live Aid. Affiches en de platenhoezen herinneren aan de flower power, de punkbeweging en de glitterpop. Als de bezoeker de loopbrug met maquettes van toonaangevende architecten als Le Corbusier, Mies Van der Rohe en Horta verlaat, wordt hij uitgenodigd om zelf aan de slag te gaan met potlood, verfkwas of computer. Zowel fervente kunstfreaks als onwennige leken kunnen van deze luchtige tentoonstelling heel wat opsteken.

Heizel, Paleis 2. Van dinsdag tot zondag van 10 tot 19u. Vrijdag tot 22 u. Maandag gesloten. Toegang 350 frank, studenten en bejaarden 300 frank. Nog tot 15 oktober. Info: 0900/00505

RETABELROUTE

Altaarstukken in en rond Brussel

Her en der in Brussel en daarbuiten bevinden zich prachtige altaarstukken uit de 15e en 16e eeuw. In Brussel zelf kan de bezoeker daarvoor terecht in het 'Broodhuis', het museum van de Stad Brussel, de Sint-Michiels en Sint-Goedele kathedraal, de Koninklijke Musea voor Kunst en Geschiedenis en het Museum van het OCMW van Brussel. Omdat de retabels die in de omgeving van de hoofdstad worden bewaard te kwetsbaar zijn om te wor-

FOTO: KIK-IRPA



Adrianusretabel, detail van de brandstapel na de behandeling

den getransporteerd voor een tentoonstelling, werd door Brussel 2000 een route uitgestippeld langs de kijkplaatsen. Ook verscheen een gids met uitleg over deze beeldhouwde altaarstukken met beschilderde luiken. In het kasteel van Gaasbeek wordt in het middenpaneel de bewening van Christus uit het passieverhaal voorgesteld. De zijluiken verwijzen naar de kruisafneming en de graflegging. De beelden verkeren nog in goede staat, maar zijn met geel vernis bedekt waardoor de oorspronkelijke kleurtinten verloren gaan.

Op een retabel van de Onze-Lieve-Vrouwkerk van Lombeek staat het leven van Maria centraal, van haar geboorte tot aan de kroning in de hemel. De kerk was vroeger een belangrijk bedevaartsoord waardoor de parochie voldoende financiële middelen had om dit dure retabel te kopen. Dieven gingen tijdens de voorbije decennia met verschillende stukken uit dit kunstwerk aan de haal. Het Christoffelretabel in de Sint-Adriaan kerk in Elsene werd waarschijnlijk besteld door kruisboogschutters die de Zavelkerk wilden verfraaien. We zien hoe de heilige zijn rechters op de proef stelt. Hij wordt gefolterd met een verhitte helm en tenslotte met pijlen beschoten en onthoofd. Merkwaardig zijn de verschillende houdingen en gelaatsuitdrukkingen van de figuren, die de martelaar omringen. Dit altaarstuk is afkomstig uit de Antwerpse school.

Retabelroute tot 15 november. Info 02/650 39 22. Ook combineerbaar met de expositie 'Wandtapijten uit de Gouden Eeuw' in de Sint Michielskathedraal (02/279 43 70)

Ludo Dosogne



FOTO: MICHAEL VILVOORDE

FOLK EN CABARET

Afwijkend stemgedrag

'Afwijkend stemgedrag', zo heet de gloednieuwe CD van de folkgroep ZAKDOEK die onlangs in het stadhuis van Vilvoorde werd voorgesteld. 'Afwijkend stemgedrag' heeft niets met de kiesintenties noch met de politieke voorkeur van ZAKDOEK te maken. De titel slaat op de onorthodoxe manier van zingen. Tien jaar geleden verrasten de vier muzikanten hun fans met de cd 'Om niet te vergeten'. Intussen heeft ZAKDOEK als folkgroep een stevige reputatie opgebouwd. In de eigen streek zijn ze een vaste waarde op allerlei festiviteiten, maar ook op het gerenommeerde folkfestival van Dranouter gooiden ze hoge ogen. Op de gloednieuwe cd staan naast enkele nieuwe nummers vooral oude successen uit het uitgebreide repertoire. Gastvedetten zijn Kris De Bruyne en het kinderkoortje met Stijn, Wouter, Griet, Lotte, Kaat en Jetje. Naast ontroerende folkdeuntjes brengen ze stukjes cabaret en humoristische nummers. Ze komen vaak verrassend uit de hoek. 'Ik hou van haar' leggen ze bij voorbeeld in de mond van hun kapper. Andere nummers gaan over de ramp-toerist, de Vlaamse literatuur, de volkszanger en de afwezige pappie (Mijn pappie is enkel een foto!).

GH

Het Bruegelproject

Een majestueus groen forum voor de Nederlandse cultuur in Vlaanderen

Op zondag 9 juli start in Vlaams-Brabant het Bruegelproject met twee openingsplechtigheden: de tentoonstelling 'Bruegelstudies' van beeldhouwer Koenraad Tinel in het park van Groenenberg en de opening van twee nieuwe afdelingen in de rozentuin van Coloma in Sint-Pieters-Leeuw.

Het Bruegelproject is een ambitieus project dat ontstond uit de wil om de domeinen van de Vlaamse Gemeenschap in de Groene Gordel rond Brussel extra te verrijken door de reeds bestaande banden tussen parken en natuur te verruimen naar cultuur. 'Tegelijk is het de bedoeling om de parken en domeinen van de Vlaamse Gemeenschap te verbinden met de gemeentelijke en provinciale domeinen om op die manier te komen tot een permanente ecologische, culturele en toeristische attractiepool in de Groene Gordel', zegt Marcel Vossen, Diensthoofd Bos en Groen in Vlaams-Brabant en stuwende kracht achter het Bruegelproject. 'Het resultaat moet een geheel worden waar bezoekers zich kunnen verdiepen in



FOTO: PATRICK DE SPIEGELAERE

natuur, verfijnde parken, indrukwekkende landschappen en cultuur op maat van iedereen.'

In totaal gaat het om duizenden hectaren bos, natuur en park, en om talrijke kastelen, bezoekerscentra en gemeenschapscentra.

Natuur

Tot de voornaamste natuurdomeinen behoren het majestueuze Zoniënwood en het Hallerbos, golvend op de heuvels ten oosten van de Zennevallei waar in het voorjaar duizenden boshyacinten bloeien. Het bosmuseum Jan van Ruusbroec in Hoeilaart vertelt in detail hoe en wat er in het Zoniënwood leeft. Het Tangebeekbos in Vilvoorde en het bos van Aa in Zemst zijn twee gebieden waar de natuur opnieuw voorrang krijgt op het verkeer en de industrie. Het waterrijke domein Zevenbronnen in Sint-Genesius-Rode en het domein Schaveys in Beersel en Linkebeek waar wandelaars het golvende Brabantse landschap en eeuwenoude holle wegen kunnen ontdekken. De visput van Weerde, ontstaan uit de zandwinning bij de aanleg voor de autoweg Brussel-Antwerpen, maar waar de natuurlijke vegetatie en fauna

hun gang mogen gaan. Op verschillende plaatsen in de regio liggen kleinere parken en bos- en natuurgebieden, zoals het prinsenpark in Grimbergen, Drie Fontein, Rolleveld en Borcht in Vilvoorde, Wormelaar in Zemst en Kausdelle in Overijse.

Rond het kasteel van Gaasbeek - nu omgevormd tot museum - ligt een spectaculair park met eeuwenoude beuken, vijvers, verrassende perspectieven en een bloeiende wijngaard. Recent werd hier een schitterende Museumtuin aangelegd die een hulde wil brengen aan de grote tuinbouwers en fruittelers uit ons verleden. Vooral de unieke collectie leifruitbomen spreekt tot de verbeelding.

Aan de overkant van de straat ligt het Park van Groenenberg, een verfijnd landschappelijk park uit het begin van de twintigste eeuw, dat een groeiende collectie lentebloeiers, rododendrons en hydrangea's huisvest. Ook het kasteelpark van Coloma, een rustig wandelpark in het hart van Sint-Pieters-Leeuw met ruisende platanendreef, vredige vijvers en een aantal merkwaardige bomen kreeg de voorbije jaren een grondige opknappbeurt. Zo werd er een nieuwe hoogstamboomgaard aangeplant, maar vooral werd er een imposante rozentuin aangelegd waar niet minder dan 2.600 rozenvariëteiten uit de hele wereld groeien en bloeien.

Het domein Ter Rijst in Heikruis (Pepingen) is een uniek landschapspark van waaruit wandelaars en fietsers de omliggende landschappen kunnen ontdekken. Het domein Boesdaalhoeve in Sint-Genesius-Rode is een intiem parkje rond een oude hoeve waarin een levendig cultuur- en gemeenschapscentrum is ondergebracht. In Beersel werd recent het park Frankveld aangelegd met een klaterend beekje en vijvers waar kikkers en amfibieën zich hebben genesteld.

Het Bruegelproject zal ook stimulansen

Nature and culture united in the Bruegel project

On Sunday, 9 July, the Bruegel project officially begins in Flemish Brabant. This is an ambitious undertaking which grew from a desire to further enhance the areas of the Flemish Community in the green belt around Brussels by expanding the existing ties between parks and nature to include culture. The result should be an entity where visitors can steep themselves in nature, elegant parks, beautiful landscapes, and culture to everyone's taste. The project will commence with two opening ceremonies: one for an exhibition in the Groenenberg park, and the other for two new sections in the Coloma rose garden in Sint-Pieters-Leeuw.

geven om gebieden waar de natuur nog volwaardig aanwezig is of waar de natuurwaarden hersteld kunnen worden, gevoelig uit te breiden. Zo wordt op het oude vliegveld van Grimbergen een bos van 70 ha aangelegd. Het kasteeltje op de site rond de priorij van Groenendaal krijgt een nieuwe sociale bestemming en zal dienst doen als administratief centrum van de woud-

meesterij zoals het van oorsprong was. Ook worden plannen uitgewerkt om de resten van de indrukwekkende terrassentuin uit de 18de eeuw voor bezoekers te ontsluiten.

Op een aantal plaatsen ten zuiden, ten oosten en ten westen van Brussel bestaan concrete plannen tot aankoop of ontsluiting van meer dan duizend hectaren bos- en natuurgebied. De re-

gionalisering van het ministerie van Landbouw zal ook toelaten om domeinen zoals het Park van Boechout in Meise, aansluitend bij de Plantentuin, in het project te integreren.

En cultuur

Omdat de Groene Gordel alleen zin heeft wanneer hij een meerwaarde biedt aan zowel de inwoners van de regio als aan bezoekers, zal de menselijke aanwezigheid zeer veel aandacht krijgen. Eerst en vooral door natuur- en parkgebieden voor wandelaars en fietsers zo toegankelijk mogelijk te maken. Sommige domeinen bieden meer. Zoals de rozentuin van Coloma waar de bezoekers kunnen kennis maken met rozencultuur uit de hele wereld. Of de Museumtuin van Gaasbeek waar de bezoekers kunnen proeven van de rijkdom van ons erfgoed op het vlak van de groenten- en fruitteelt. In de kastelen en domeinen van Gaasbeek, Groenendaal, Ter Rijst en Coloma zal in de toekomst een Vlaamse en internationale culturele programmatie worden uitgebouwd. De doelgroep bestaat in de eerste plaats uit de inwoners van Vlaams-Brabant en Vlaanderen, maar voor bewoners van de hoofdstad, het Waalse Gewest en voor toeristen uit de hele wereld moeten de domeinen uitgroeien tot belangrijke culturele poorten naar Vlaanderen. Het Bruegelproject zal ook ruimte geven aan kleinschalige educatieve initiatieven. Een eerste concreet project start dit najaar al: een opleiding tot groenwerker in samenwerking met de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling. Laaggeschoolden zullen er opgeleid worden tot polyvalente groenwerkers die in de parken en natuurgebieden kunnen worden tewerkgesteld. In 2002 organiseert het Bruegelproject een reeks van feestelijkheden die de Groene Gordel definitief aan de buitenwereld zullen tonen. 'Op dat ogenblik moet de Groene Gordel een forum en uitstalraam zijn voor de Nederlandse cultuur in Vlaanderen, maar ook een ontmoetingsplaats voor de Europese culturen', besluit Vossen.

Paul Geerts

Info: Kasteel Groenenberg, Konijnenstraat 172B, 1602 Sint-Pieters-Leeuw, tel. 02/532 37 71.

Een beeld voor Bruegel

Jarenlang droomde beeldhouwer Koenraad Tinel van een sculptuur ter ere van Pieter Bruegel de Oude. Een monument voor een schilder die als geen ander de ziel van de getormenteerde 16de eeuw in kleuren, vormen en verhalen vertaalde. Die droom gaat vanaf 9 juli in vervulling met een overzichtstentoonstelling in het Park Groenenberg in Sint-Pieters-Leeuw. Hoogtepunt van die tentoonstelling is een beeld van de lijdende Bruegel, omsingeld, bedreigd en tegelijkertijd beschermd door de vier ruiters uit de Apocalyps. Indringende kunst in een indrukwekkend park in het hart van het Brabantse land dat Bruegel liefhad, zoals Tinel het vandaag ook liefheeft.

'Ik wil geen anekdotiek rond de figuur van Bruegel', zegt Tinel. 'Zijn kracht wil ik tonen, het genie, de geest. Heel essentieel, visionair wil ik het. Je moet dus niet naar een boerenkermis zoeken, of naar het palet van de schilder. Neen, het werk wil alle bijkomstigheden overstijgen of beter nog: alles wat Bruegel was en dacht in één slag neerzetten. Bruegel heeft de ruiters van de Apocalyps gezien. Ze reden over zijn land, over Vlaanderen en Europa, vermomd als oorlog en ellende, hongersnood en dood. Hoe kun je die verschrikkingen in je ontroering bezweren? Bruegel deed het door het onheil te tonen, door de mens te schilderen in zijn pover lot, in zijn kleinheid, in zijn lijd en onmacht. Ik heb hem daarom de vier ruiters van de Apocalyps meegegeven. Ik toon wat Bruegel heeft gezien. In de taal van mijn beelden. Die ruiters heb ik als het ware getekend in de ruimte, in de eeuwigheid van de ruimte. Als met een potlood op een blad papier. Maar dan in ijzer en in de lucht.' In totaal zijn in Groenenberg 42 beelden te zien.

Ontroering

'Bruegelstudies heb ik de tentoonstelling genoemd', zegt Tinel. 'Omdat mijn zoektocht daar te zien zal zijn, in smeden en lassen, in gips en oude lommen, in mijn gevecht met metaal - mijn zoektocht naar Bruegel en naar dat monument. Op die manier probeer ik mijn ontroering mee te delen, mijn ontroering over u en mij, over ons mens-zijn. In de geest van Bruegel, dat wil zeggen fantastisch schoon en wreed tegelijk. Dat is een prachtige combinatie, zoals alles wat in tegenpolen vecht. Zoals ijzer en vuur.'

PG

De tentoonstelling Bruegelstudies van Koenraad Tinel is open vanaf 15 juli tot 1 oktober op vrijdag, zaterdag en zondag van 11 tot 18u, op woensdag en donderdag op aanvraag. Het park Groenenberg is elke dag open van 8 tot 20u.

FOTO: PATRICK DE SPIEGELABELL



Te voet van Dworp naar Beersel

In de zomer van 1768 verongelukte Egidius de Blaeser met zijn kar. Dat gebeurde in Dworp op de Solheide, waar op de hoek van twee landwegen nog altijd wordt herinnerd aan het lot van de onfortuinlijke man. Zijn naam en sterfdatum en de doodsoorzaak staan er gegrift in het voetstuk van een steilen kruis waarop een Christusfiguurtje prijkt dat in al zijn eenvoud een modern kunstwerkje lijkt.

In diezelfde tijd (de tweede helft van de achttiende eeuw, onder het bestuur van de Oostenrijkse keizerin Maria-Theresia) speelde zich daar vlakbij een ander drama af: Marcus Cops werd doodgestoken in het Begijnenbos. De jongeman was de schrik van Dworp geweest, een dronkaard, ruziemaker en vrouwenzot. De mooie molenaarsdochter Cilia Roosens had hem afgewezen en zich verloofd met Urbaan Couterman. Die brave boerenzoon of zijn vader of hun knecht was de dader van de moord op Cops en het was aan de Schepensbank van Dworp om uit te zoeken hoe de vork in de steel zat.

Conscience vertelt

Dat Egidius de Blaeser verongelukte, is echt gebeurd. Dat Marcus Cops werd vermoord, is verzonnen. Over het ene drama kan ik alleen rapporteren wat op het stenen kruis te lezen staat. Over het andere drama zou ik uitvoerig *Eene Verwarde zaak* kunnen navertellen, het dorpsverhaal waarin Hendrik Conscience de dronkaard Marcus, de boerenzoon Urbaan en de mooie Cilia ten tonele voert.

Maar wie het fijne van de zaak wil weten, moet het boek van Conscience maar zelf lezen. Het is een draak. Ontmoetingen en botsingen van personages die met veel pathos juichen, jammeren, dreigen, huilen en zuchten volgen elkaar op in een tempo dat het verhaal veel trager doet lopen dan de Molenbeek door Dworp vloeit. Als liefdesgeschiedenis is *Eene Verwarde Zaak* niet geslaagder dan als misdaadroman. Pas op de voorlaatste bladzijde wordt de mooie Cilia door de brave Urbaan gekust. Dat gaat zo: 'Hij, nu blind en dwalend, drukte insgelijks zijne verloofde tegen zijn hart, en legde, voor de eerste maal, eenen kus op haar voorhoofd.'

En toch heeft het verhaal mij gemuseerd, niet door zijn plot, wel door zijn plaats. Die heeft Conscience niet verzonnen maar gedetailleerd naar de werkelijkheid beschreven. Hij kende de Zennestreek goed. Zijn dochter woonde in Halle en hij had in die stad een vaste uitvalsbasis, café 'Lamme Gisj'. Op zekere dag is de schrijver ongetwijfeld van Halle naar Dworp gelopen, voordat hij de brave Urbaan Couterman hetzelfde liet doen en zo *Eene Verwarde Zaak* liet beginnen.

Urbaan zette zijnen weg voort en scheen zich naar het dorp te richten, welks kerkje tusschen eenige huizen nevens de baan zich verhief; maar hij

keerde welhaast ter linkerzijde af, daalde neder in een schaduwrijk dal, stapte over eene kleine brug en ging voorbij een paar watermolens, die niet verre van elkander, op eenen smallen waterloop stonden.

Langs de Molenbeek

Dat schaduwrijk dal, of de vallei van de Molenbeek, trekt vandaag nog altijd een groene streep door de kaart van Dworp. Wie er wandelt, stapt nog altijd over een kleine brug en komt nog altijd voorbij een paar watermolens. Het Dworp van de achttiende eeuw dat Conscience in de negentiende eeuw beschreef, heeft blijkbaar onveranderlijke, erfelijke trekken.

De smalle Molenbeek heeft een groot verval en daarmee werden destijds zowel brouwerijen als papier- en kartonfabrieken draaiende gehouden. Aan de Brouwerijstraat staat vandaag een vervallen gebouw, maar aan de Fabrieksstraat leidt de Herisemmolen een tweede leven. Er wordt daar opnieuw papier geschept in een gebouwencomplex waarvoor 'museum' een te plechtig en saai woord is.

De mooie wandelweggetjes langs de Molenbeek lopen parallel met de allesbehalve landelijke Alsebergse steenweg. Dat vlakbij een straat vol verkeersdrukke zulke autoloze groene oases liggen, komt veel voor, maar blijft aangenaam verrassen.

Zelf ben ik jarenlang over de Alsebergse steenweg naar Halle gereden om er geschiedenisles te gaan geven zonder ooit links of rechts af te dalen in het spoor van Urbaan Couterman. Dworp was voor mij niet meer dan een plaatsnaam op mijn dagelijkse route en ik hield er nooit halt - tot ik zopas *Eene Verwarde Zaak* las. Conscience mag dan al niet meer de schrijver zijn die mij en anderen leert lezen, hij kan toch nog een schrijver zijn die mij en anderen leert wandelen. Het regende soms pijpenstelen op de dag dat wij, een gezelschap van vier zondagswandelaars, de loop van de Molenbeek volgden. Dat deed ons niet, want paste volkomen bij het drama dat volgens Conscience op zekere dag Dworp en omstreken op stelten zette.

Bergop

De Dworpenaars woonden vroeger in de buurt van hun beek en verplaatsten zich te voet door hun streek, naar de markt in Halle of de kermis in Beersel. Dat er in *Eene Verwarde Zaak* zo gezwind wordt gestapt door jong en oud lijkt net zo gedateerd als dat er zo pathetisch wordt gejammerd. En toch zijn de afstanden die in het boek worden afgelegd er niet groter op geworden. Ze zijn vandaag nog net zo kort en goed te belopen als vroeger, vooral de weg binnendoor van Dworp naar Beersel.

De molenaar en zijne dochter, baas Couterman en zijn zoon, benevens Blaas, hun knecht, beklommen, achter hunne woningen, den heuvel tegen welks steile helling de baan naar Beersel in slingerende bochten de hoogte schijnt op te kruipen.

De weg klimt omdat het landschap in de Zennestreek golft en tussen de Molenbeek en de Kesterbeek een heuvelrug ligt. De personages van Conscience en de wandelaars in hun spoor komen eerst op de Solheide. Die plaatsnaam



FOTO: KATHOEN IN BEERSEL

heeft een prettige betekenis: er werd vroeger gesold, met de bal gespeeld, omdat de grond er niet voor iets nuttigers geschikt was. Dat heeft er op den duur gelukkig niet toe geleid dat er zich vandaag op de Solheide een voetbalveld uitstrekt en F.C. De Kampioenen er optreedt, of dat er meer privé-tennisbanen werden aangelegd dan dat er boerderijen bleven staan. De Solheide is nu als vroeger schaars bewoond, wat kan gezegd worden van de hele weg van Dworp naar Beersel, alsof daar vlugger en bewuster dan in andere randgemeenten besloten werd de natuur voorrang te geven op de verkaveling en lintbebouwing.

De vroolijke gezellen hadden reeds het Bagijnenbosch bereikt, en evenwel klom immer nog de baan; ja, de helling werd zelfs nog steiler, terwijl zij, hijgend en lachend, tusschen eiken kaphout en onder de schaduw van hooge beuken doorgingen. Eindelijk toch bereikten zij eene vlakke hoogte en hier werd hun weg breed en gelijk.

Het Bagijnenbosch was ooit eigendom van het Brusselse Begijnhof dat zo ook een grote voorraad kaphout had. Wie vandaag in Dworp en de andere deelgemeenten van Beersel rondwandelt, stelt vast dat kaphout er nog altijd als een nuttig bezit geldt. Het wordt vermalen en op de landwegen uitgespreid. En het is prettig wandelen, met verende stap, op zo'n flinterhouten tapijt.

Volg de gids

In tegenstelling met wat de naam Bruineput laat vermoeden, is die plek een hoogte. Ze werd zo genoemd naar een oude steengroef waaruit bruine zandsteen werd gedolven. Die en andere wetenswaardigheden kom ik pas achteraf te weten door te lezen in de 'Geschiedenis van Dworp' van Constant Theys. De naam van die man klinkt onder streekgidsen in de Zennevallei zoals de naam van zijn zoon, de fameuze sportverslaggever Piet Theys, klinkt onder radioluisteraars. Wandelaars in Dworp kunnen zich dan ook beter door een streekgids laten begeleiden dan het uitvoerige vorscherswerk van Constant Theys te lezen, zoals ze beter dit artikel kunnen meenemen dan de langdradige misdaadroman van Conscience te lezen.

Wie de gids volgt, houdt op de weg tussen Dworp en Beersel halt op de Bruineput en andere plaatsen waar de vergezichten op de Zennevallei tot in Brussel reiken.

Wat dus hunne bewondering opwekte, was het heerlijke Zennedal, dat zij van den heuvel, waarop zij nu stonden, geheel beheerschten en konden overschouwen tot aan Vlaanderens grenzen. Van den boord der slingerende rivier klommen dorpen en bosschen immer hooger en hooger, als bij gordels trapsgewijze op elkaar gestapeld, eerst donker en glansend groen, dan immer verteederend van verf, totdat alles in den blauwen herfstwusem als in eene doorschijnende zee scheen te vloten en weg te smelten.

Maar het vijftal personages van Conscience is op weg naar de kermis van Beersel en wordt daar bij familie aan de koffietafel verwacht. Wij, de vier zondagswandelaars, zijn toe aan een streekbier in Beersel en worden door de regen geplaagd. Zij en wij steken daarom de Meigemheide gehaast over en laten het Gasthuisbos rechts liggen voor een andere keer.

In de diepe holle weg

Dat Gasthuisbos (u raadt het al: vroeger eigendom van het Brusselse Sint-Jansgasthuis) vormt een grote groene vlek op de kaart van Beersel. Het zou vandaag een betere locatie zijn voor een nachtelijke moord dan het Bagijnenbos. Dat is intussen immers meer een web van landwegen tussen



bewoond en bewerkt platteland dan het hoge en diepe bos waarin Marcus Cops werd vermoord. Door, als gezegd, baas Couterman of zijn zoon Urbaan of hun knecht Blaas, die gedrieën naar Dworp terugkeerden terwijl de molenaar en zijn dochter Cilia in Beersel bleven overnachten.

Met nog meer versnelde stappen vorderden zij hunnen weg, en welhaast ondervond Urbaan dat zijn vader gelijk had; want nu zonk de maan eensklaps achter de dikke wolk weg; regendroppelen begonnen te vallen en het werd allengs zoo donker, dat men schier geene hand voor de oogen meer zag. Zij naderden het Bagijnenbosch en konden nog een goed kwart uurs van hunne woning verwijderd zijn, toen zij, in eenen diepen hollen weg stappende, een zonderling gerucht tusschen het nevensstaande kaphout meenden te vernemen; het was als liep daar een mensch of een wild dier door het gebladerte.

Vader en zoon trokken hun messen en kwamen tegenover Marcus Cops en zijn drinkebroers te staan. Knecht Blaas kreeg meteen harde klappen. En ineens lag er daar een dode in de diepe holle weg en ging de verwarde zaak aan het rollen. Tot in Dworp-dorp, op de plaats waar vroeger het kasteel van de baron en plaatselijke potentaat stond en vandaag hotel-restaurant Gravenhof staat. De ontknoping van het verhaal speelt zich af in wat Conscience 'het wethuis' noemt. Maar ik zei het al: de plot is minder interessant dan de plaats, Hendrik Conscience is tegenwoordig beter als streekgids dan als schrijver.

Brigitte Raskin

Met dank aan Urbaan De Becker, Willy Defranc, Jan Quinart, Luc en Lisette Oscé, Roger Vanderlinden.

Wie op zijn beurt 'In de voetsporen van Hendrik Conscience' wil wandelen, kan dat doen op zondag 16 juli 2000, onder leiding van een plaatselijke gids. Verzameling geblazen om 14.30u aan de kerk van Dworp (centrum, Alsebergse steenweg).

Wie 'Eene Verwarde Zaak' van Hendrik Conscience wil lezen, kan het boek bestellen door 300 fr. over te schrijven op rekening 422-1092241-83 van Zenne en Zoniën, p/a Willy Defranc, Terlaak 13, 1651 Lot, met als vermelding HC.

DE NIEUWE BELGEN

Het blijft wennen. Een Frans-talige krijgt een microfoon voorgehouden en hij/zij praat Nederlands. Het fenomeen is niet nieuw, maar wel ten goede geëvolueerd.

Vroeger probeerde bijvoorbeeld de Waal Charles-Ferdinand Nothomb ook al eens iets in het Nederlands gezegd te krijgen. Wat ergerde ik me dan aan de man, die notabene lange tijd kamervoorzitter was. Zijn gestuntel was eigenlijk zielig en om mee te lachen. Maar het klonk tegelijkertijd negentiende-eeuws Belgisch en herinnerde aan de tijd dat adel en bourgeoisie bij gelegenheid hooghartig Vlaams brabbelden uit liefdadigheid. Dat Nothomb ouderwets was en het blijkbaar beneden zijn waardigheid achtte behoorlijk Belgisch-tweetalig door het leven te gaan, zoals paste bij zijn politieke functies, nam ik hem ten zeerste kwalijk.

Wat laat minister van Buitenlandse Zaken Louis Michel nu een andere taal horen. Beter Nederlands dan het Franse discours van premier Verhofstadt, dat in de oren van Franstaligen misschien ook aandoenlijk klinkt. Michel klinkt zoals hij oogt, grappig en sappig en toch doodernstig. Maar het is voor hem wel gemakkelijk scoren met zijn kennis van het Nederlands: hij studeerde germanistiek.

Dan komt groene minister Isabelle Durant moeilijker uit haar Nederlandse woorden. Maar ze doet haar best, pakt iedere vraag onverschrokken aan en probeert behalve verstaanbaar ook nog overtuigend te zijn. Zo komt het dat wat ze zegt dikwijls niet de juiste taalkundige maar altijd de goede ecologische accenten meekrijgt, althans in mijn oren. De sympathie waarmee ik Durant beluister is zo groot als de ergernis waarmee ik Nothomb aanhoorde.

In mijn waarneming is het begonnen met tennisster Dominique van Roost. Ze wint of verliest een wedstrijd en praat daarover in een aandoenlijk Nederlands. Monami is Van Roost geworden, de Waalse een Belgische. Ze woont trouwens in Rotselaar en daar komt een mens niet ver zonder Vlaams. Of in het omgekeerde geval Sabine Appelmans voor de Franstalige radio en televisie Frans spreekt, ging ik nog niet na. Ik hoop van wel, vind dat een kwestie van fair play.



FOTO: BITA DANNEELS

Maar ook minister van Financiën Didier Reynders wist me al aangenaam te verrassen. Hij geeft zijn Nederlands dikwijls ook foutieve taalkundige accenten mee, en zijn woorden politieke accenten die mij te liberaal zijn. Maar toch spreekt de man, die geboren en getogen is in Luik, zo correct Nederlands dat hij in een discussie op de Vlaamse televisie alleen maar 'algemene maatregel' had moeten zeggen in plaats van 'algemeen maatregel' om van mij een 7 op 10, onderscheiding, te krijgen. In die discussie jongleerde Reynders moeiteloos met cijfers, percentages en technische termen en dat is toch nog altijd moeilijker dan netjes vragen te beantwoorden.

En dan maar beweren (aan de oppositiekant) dat de paars-groene regering niet aan nieuwe politieke cultuur doet.

Dat de ministers van de federale regering min (Laurette Onkelinx) of meer Belgisch-tweetalig zijn, mag dan nog verrassen, het zou gewoon moeten

zijn, wat zeg ik, het zou een *conditio sine que non* moeten zijn om in die regering opgenomen te worden.

Nooit meer een Nothomb, laat staan een Edmond Leburton. Nooit meer een Nederlandsonkundige op dat hoge officiële echelon.

Maar het verheugende fenomeen doet zich niet alleen voor onder Belgische politici. Er mag in de Vlaam-

se media geen onderwerp ter sprake komen, of er komt een Franstalige zijn zeg over doen in het Nederlands. En er mag geen Franstalige aan het woord komen in de Vlaamse media, of hij/zij blijkt dat min of meer in het Nederlands te kunnen doen. In de sportwereld blinkt de laatste maanden (na Dominique van Roost de laatste jaren) Robert Waseige uit, de opperduivel. Omdat de man zich hoe langer hoe meer ontpopt tot de *deus ex machina* die aan de verdoemenis van de Rode Duivels een einde kan maken, is het voor hem weliswaar tegenwoordig ook gemakkelijk scoren (voor mij maar misschien niet voor iedereen om het even of hij de Belgische ploeg laat scoren tijdens Euro 2000).

Vergelijk de (ook weer) aandoenlijke manier waarop Waseige in het Nederlands vragen beantwoordt met de stuntelige manier waarop Nothomb dat deed, en u begrijpt waarom ik beweer dat het om een ontwikkeling ten goede gaat.

Er komt nog een tijd dat de van huis uit Franstalige Belgen zo goed Nederlands spreken dat de van huis uit Vlaamse Belgen weer goed Frans zullen moeten gaan spreken. En er komt misschien nog een tijd dat de Belgen elkaar zo goed verstaan dat ze hun boedelscheiding beter kunnen opdoeken en opnieuw samen door het samenleven kunnen gaan.

Brigitte Raskin

Het kasteel van Gaasbeek en zijn illustere Europese bewoners

Deze zomer vormt het kasteel van Gaasbeek een bijzonder geschikt vertrekpunt voor een reis doorheen de Europese geschiedenis. Niet alleen loopt er een tentoonstelling van gebruiksvoorwerpen uit de tijd van Pieter Bruegel. Er zijn bovendien oude delen van de hoogteburcht te zien die tijdens recente opgravingen werden blootgelegd en die een nieuw licht werpen op de geschiedenis van het kasteel.

FOTO: BASCAL VIGNERON



Tijdens restauratiewerken in Gaasbeek heeft men onder de grond restanten van de 13de eeuwse toren van het kasteel aangetroffen. Ook de kasteelkelders werden teruggevonden, alsmede een oude deur in witte hardsteen, de kasseitjes van het binnenplein en de funderingen van de vroegere zuidvleugel die in 1695 door de Fransen werd kapotgeschoten. Een en ander is deze zomer nog ter plekke te bekijken. De nieuwe gegevens werden door het Instituut van het Archeologisch Patrimonium (IAP) zorgvuldig in kaart gebracht. Ze werpen een nieuw licht op de geschiedenis van de hoogteburcht. 'Tijdens de opgravingen hebben we paalgaten aangetroffen, wat ons doet vermoeden dat het kasteel op een motteburcht uit de tiende, elfde eeuw teruggaat', vertelt conservator Herman Vandormael. 'Een motteburcht wordt zoals een strandkasteel gebouwd, bovenop de grond die uit de wallen werd gehaald.'

Pot met drie oren

Deze zomer loopt binnen de kasteelmuren de tentoonstelling 'De pot van keizer Karel. Gebruiksvoorwerpen uit de tijd van Pieter Bruegel'. Herman Vandormael: 'Markiezin Marie Peyrat, de laatste eigenares van het kasteel, die het in de 19de eeuw bewoonde, had als kind van de romantiek een immens bewondering voor de 16de eeuw.

Zij heeft haar 'buitenverblijfje' integraal met meubels en gebruiksvoorwerpen uit die periode ingericht. Met de collectie potten, pannen en gebruiksvoorwerpen die het kasteel vandaag rijk is, krijgt de bezoeker een duidelijk beeld van hoe de kasteelbewoners in de jaren 1500 in Gaasbeek hebben geleefd. De link met keizer Karel en Bruegel ligt voor de hand. Recent onderzoek heeft aangetoond dat de bekende 'pot met de drie oren' in die tijd courant werd gebruikt. En van Pieter Bruegel weten we dat hij vanuit zijn woning in de Brusselse Hoogstraat regelmatig naar het Pajottenland trok om er te schilderen.

Illustere bewoners

Het kasteel van Gaasbeek dat in de 13e eeuw werd gebouwd door de Graven van Leuven, heeft in zijn lange geschiedenis een aantal illustere buitenlandse bewoners gehad en heeft daarom ook een Europees verhaal te vertellen. In 1565 werd Lamoraal Graaf van Egmond eigenaar van de heerlijkheid Gaasbeek. Veel plezier heeft hij aan zijn luxueus buitenverblijf niet beleefd. Hij kwam in opstand tegen Filips de Tweede van Spanje en werd in 1568 op bevel van Alva op de Grote Markt in Brussel terechtgesteld. In 1695 kwam Gaasbeek in handen van Louis-Alexander Schockaert. Hij

was gevolmachtigd minister van de Spaanse koning Karel II en voerde in diens naam de vredesonderhandelingen tussen Lodewijk XIV en de Europese bondgenoten die een einde maakten aan de Negenjarige oorlog en leidden tot het Verdrag van Rijswijk in 1697. In 1800 kwam Paul d'Arconati-Visconti in Gaasbeek wonen. Deze afstammeling van een beroemde Italiaanse familie was door Napoleon tot 'maire' van Brussel benoemd. Hij trouwde met Marie Peyrat, een dochter van Alphonse Peyrat, notoir vrijzinnige en vice-voorzitter van de Franse senaat. Markiezin Marie Peyrat ontving in Gaasbeek onder meer kapitein

Dreyfus na diens vrijlating uit ballingschap. Zij schonk in 1921 het kasteel en een gedeelte van de gronden aan de Belgische staat.

Vissen

Na een bezoek aan het kasteel kunnen de bezoekers in het nabijgelegen kasteelbos de benen strekken. In één van de drie nieuw aangelegde vijvers kan, mits een vergunning, worden gevestigd. Na afspraak kunnen groepen van minstens tien personen de prachtige kasteeltuin bezoeken.

Voor info over het kasteel van Gaasbeek, het Pajottenland en de andere domeinen in de streek, Infocentrum: 02/532.20.38.

Marleen Teugels

Das Kastell in Gaasbeek ist einen Umweg wert

In diesem Sommer sollten Sie auf jeden Fall einmal das Kastell in Gaasbeek aus dem 13. Jahrhundert besuchen. Nicht nur, dass dort zur Zeit eine Ausstellung von Gebrauchsgegenständen aus der Zeit Pieter Bruegels stattfindet, Sie können dort außerdem auch Teile der alten Burganlage sehen, die erst kürzlich während der Ausgrabungsarbeiten freigelegt wurden und ein ganz neues Licht auf die Vergangenheit des Kastells werfen. Zum Abschluß Ihres Besuchs können Sie im wunderschönen Schloßgarten die Beine ausstrecken.

RESTAURANT



FOTOS: PASCAL WIGNERON

De traditie van het goede leven

Het bekende café 'De Rare Vos' in Schepdaal gaat een derde episode in zijn bestaan tegemoet met de nieuwe eigenaars Danny De Dobbeleer en Katja Heldenbergh. Pallieter en het Goede Leven lijken terug van weggeweest.

Het begon allemaal met een zekere Louis Moles-Le-Bailly, die de bijnaam 'De Rare Vos' kreeg. 'Waarom?', vragen we aan Danny De Dobbeleer, die het café sinds november 1998 samen met zijn vrouw uitbaat. 'Omdat hij rood haar had en omdat het ook een rare man was...' Hij troont ons mee naar het mooie, antieke cafézaaltje bij de ingang, waar een inderdaad zeer merkwaardige foto hangt die hier in de tuin van het café gemaakt moet zijn. Een waarschijnlijk ontklede man heeft een ton om zich heen gehangen en houdt een bierkan en bierglas in de hand. Het tafereel ademt helemaal de sfeer van het Goede Leven zoals Pallieter dat propageerde. De bazen hebben hier kennelijk altijd wel van een glaasje gehouden, want de daarop volgende eigenaar had een opvallend rode neus. Op een foto in de achterzaal, zien we hem met de grote Engelse bier- en whiskykenner Michael Jackson - ja, net als de zanger, maar geen familie. In zijn vermaarde boek over de Belgische bieren schrijft deze Jackson vol lof over 'De Rare Vos'. Hij noteert dat het een van de cafés in het Pajottenland is waar ze wort of jonge lambiek kopen bij een brouwerij -bij De Neve in dit geval- om die vervolgens te laten rijpen in de eigen kelder.

Flinke entrecote

Danny De Dobbeleer heeft een naam die hem voor het caféhouderschap lijkt te hebben voorbestemd. Toch is hij muzikant en speelt trompet, onder meer in de harmonie van Gooik. Hij geeft ook les op dat instrument aan de academie van Beveren-Waas en hij componeert. Waarom dan een café-restaurant? 'Omdat mijn vrouw dat graag wilde', zegt hij, 'Onze klanten komen vooral voor het vlees: een goede entrecote of côte à l'os loopt enorm. De mensen weten dat ze hier een flinke portie krijgen, geen haute cuisine.' 'Ju' (paardensteak (545 fr.)) is een specialiteit van het huis. En in het seizoen zijn er mosselen voor 495-575 fr. De

In zijn vermaarde boek over de Belgische bieren schrijft de grote Engelse bierkenner Michael Jackson vol lof over 'De Rare Vos'

dagschotel van slechts 335 fr. blijkt een runderspies met aardappel in de schil. Voor een begeleidende wijn is er keus te over: van de huiswijn van 445 fr tot chiquere flessen van rond de 1000 fr. En dan is er het bier. 'Bier is altijd een van mijn passies geweest', zegt Danny De Dobbeleer. 'Bij ons thuis hadden we een café en ik heb vroeger zelf cider gebrouwen. Toen ik hier kwam, wilde ik dan ook een eigen bier. Girardin heeft dat voor mij gebrouwen. Het is een lambiek, maar iets zoeter gemaakt, waarschijnlijk met kandijnsuiker en het heet 'Rare Vos'.'

Meer stijl voor straks

Achter het historische café bij de ingang liggen verschillende zalen die in het verleden geleidelijk werden aangebouwd, helaas met weinig zin voor esthetiek. Danny De Dobbeleer zou ze graag laten verbouwen in de stijl van het voorste café, maar dat is nog niet voor morgen. Noodgedwongen moest er eerst worden geïnvesteerd in een compleet nieuwe keuken om aan de veiligheidsvoorwaarden te voldoen. Ook aan de tuin wil hij een en ander veranderen, want hij is niet echt gelukkig met de witte plastic stoelen die nogal scheef in het hellend gras staan, rond tonnen die als tafelen dienen. Zijn publiek lijkt echter tevreden met wat hij biedt en tijdens de warme dagen in dit voorjaar was het zo'n overrompeling dat veel mensen geen plaats meer vonden.

Net als haar man doet Katja Heldenbergh alles om het de gasten naar de zin te maken. Onvermoeibaar legt ze de lange afstanden af tussen de keuken, het café, de overige zalen en de tuin.

De vorige eigenaar van 'De Rare Vos' was een beetje verzuurd en de omgang met zijn personeel was navenant. Nu heerst opnieuw een vrolijke sfeer in de zaak, helemaal in overeenstemming met de muurtegel waarop staat: 'In mijn café zijn de mensen gelijk en tevree, allé, santé.'

GVS

Café-restaurant De Rare Vos, Marktplein 22, 1703 Dilbeek (Schepdaal), tel. 02/569 20 86. Doorlopend open van 10.30 tot 22.00 uur. Dinsdag en woensdag gesloten.

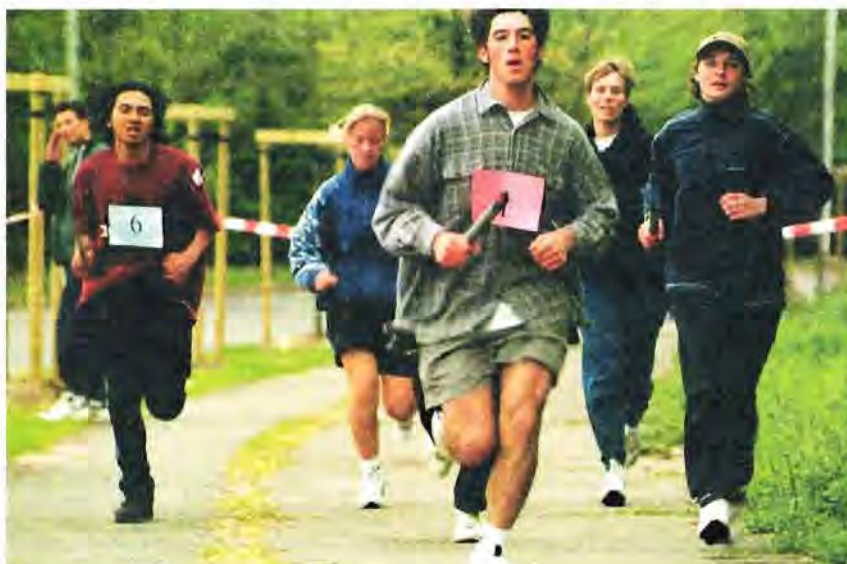
Vlaams-Brabant steekt een tandje bij

De provincie Vlaams-Brabant wil zoveel mogelijk mensen warm maken voor een gezonde en verantwoorde sportbeoefening. Met haar 'sport voor allen'-actie mikt ze zowel op de recreant als op de competitie- en/of topsporter. Gedeputeerde Toine De Coninck wil minstens 100.000 mensen aan het sporten krijgen.

'Investeren in sport, is investeren in mensen, in hun gezondheid en welzijn', zegt Toine De Coninck, die onder meer verantwoordelijk is voor het provinciale sportbeleid. 'Wij willen mensen uit alle lagen van de samenleving bereiken: jong en oud, man en vrouw, zowel de arbeider als de topmanager, de liefhebber maar ook de topsporter.' Om dit ambitieus plan concreet gestalte te geven heeft de gedeputeerde een sportbeleid uitgetekend dat de kwaliteit van het sporten moet verhogen en de frequentie bevorderen. De lokale overheden en organisatoren kunnen hiervoor een beroep doen op provinciale logistieke steun. 'We beperken ons niet tot passieve steun, maar zetten ons actief in', verduidelijkt Toine De Coninck. 'We nemen ofwel zelf het initiatief om manifestaties te organiseren, ofwel bieden wij onze diensten aan aan anderen. In overleg met de sport- en milieusector zoeken we ook naar het uitbouwen van polyvalente terreinen, waarbij de beoefenaars van milieuhinderlijke sporten zoals kleiduifschieten, zweefvliegen, gocarving, enz. eveneens aan hun trekken komen. Dit is een totaal nieuwe benadering in het provinciaal sportbeleid.'

Professionele begeleiding

Met een doorgedreven sportpromotie wil de provincie vooral niet-sporters er toe aanzetten om de spieren te strekken. De Provinciale Senioresportdag past perfect in dat kader, evenals de Familiesportdag en de Personeelsportdag, maar ook de jeugd krijgt de volle aandacht. Via het Vlaams Bureau voor sportbegeleiding (VLABUS vzw) wil



de provincie een antwoord geven op de stijgende vraag naar meer en betere sportbegeleiding. VLABUS vzw stelt professionele lesgevers ter beschikking van elke organisator van sportactiviteiten zoals gemeentebesturen, sportraden, sportdiensten, bejaardenbonden en andere socio-culturele en vrije-tijdsverenigingen. Toine De Coninck: 'De organisatoren moeten kunnen terugvallen op gekwalificeerd personeel want

**'Investeren in sport is
investeren in mensen, in
hun gezondheid en welzijn'**

de kwaliteitsverbetering van het sporten vinden we heel belangrijk. Wij hebben daaromtrent ook een akkoord afgesloten met de Vlaamse Trainersschool (VTS) van het Bloso die onze monitoren, trainers en andere leidinggevenden zal opleiden. Er zijn in het verleden al wel korte bijscholingen gegeven maar die opleidingen willen we verder uitbreiden. Draaischijf hierbij zijn de sportregio's die nu op kruissnelheid beginnen te komen.'

Rode lantaarn

Die sportregiowerking is overigens een stokpaardje van gedeputeerde De Coninck. Toen hij hoorde dat slechts 17 van de 65 Vlaams-Brabantse gemeen-

ten beschikken over een sportdienst, begon bij hem een alarmbel te rinkelen. Vlaams-Brabant scoort hiermee immers het slechtst van alle provincies. Een aantal gemeenten heeft wel een sportraad en enkele anderen hebben een sportambtenaar, maar in maar liefst 22 gemeenten blijven de inwoners verstoken van sportfaciliteiten. Toine De Coninck deelde de provincie in in acht regio's om die gaten te dichten, een indeling die gebeurde in overleg met de Bloso-inspectiedienst, de Stichting Schoolsport, de provinciale sportraad en de gemeenten. Toine De Coninck: 'Wij hebben vier sportmonitoren aangeworven die elk verantwoordelijk zijn voor twee regio's. Wij dragen de administratieve kosten en stellen daarbij nog eens 2.500.000 frank ter beschikking ten behoeve van deze regiowerking. De gemeenten van hun kant dragen 1 frank bij per inwoner. Twee keer per jaar zal een gemengd samengestelde stuurgroep de werking evalueren'. Gedeputeerde De Coninck is bijzonder trots dat hij erin slaagde om ook de faciliteitengemeente Wezembeek-Oppem te laten aansluiten bij deze regiowerking.

Het Beleidsplan Sport 2000 kunt u gratis aanvragen bij de Provinciale Sportdienst, Diestsesteenweg 52, 3010 Leuven. Tel. 016/26 76 61, fax 016/26 76 51, www.vl-brabant.be/sport, E-mail: sport@vl-brabant.be
Flor Stein



van huizen en tuinen



FOTO'S: PATRICK DE SPIEGELAERE

Een wereld vol rozen

Het park van Coloma bevindt zich op slechts enkele minuten van de ring rond Brussel, in het groene Pajottenland, en maakt samen met onder meer de schitterende kasteelparken van Gaasbeek en Groenenberg deel uit van de 'Groene Gordel' rond Brussel. Voor elk park in deze groene gordel werd gezocht naar een specifiek aantrekkingspunt en voor Coloma werd dat de rozentuin.

Vitrines met rozen

Het eerste formeel aangelegde deel is opgevat als een soort gemeentelijk rozenpark, waar het wapenschild van de baronie Roose wordt uitgebeeld, thans het blazoen van de gemeente St-Pieters-Leeuw. Ook de dominerende kleuren, wit en rood, zijn die van de gemeente. In dit deel staan 145 variëteiten, voornamelijk grootbloemige rozen en tros- en heesterrozen. Tegen de centrale pergola groeien een aantal klimrozelaars. De tuin is doorsneden door taxushagen in geometrische patronen, die op termijn twee meter hoog moeten worden en een soort kamers moeten vormen waardoor men de indruk krijgt door een museum te wandelen met vitrines waarin de rozen zijn uitgesteld. Het tweede deel van de rozentuin is een ode aan de Vlaamse rozenveredelaars zoals Louis Lens en het Rijksstation van Melle. Hier werden bijna 400 variëteiten samengebracht die de trots uitmaken van ons rozenpatrimonium.

Levend geschiedenisboek

De derde tuin die dit jaar opengaat is een levend geschiedenisboek. Hier groeien een 700-tal oude rozen die een chronologisch overzicht geven

In het prachtige landschappelijke park rond het kasteel van Coloma in St-Pieters-Leeuw, heeft de Vlaamse Gemeenschap de voorbije jaren een schitterende rozentuin aangelegd. Vanaf 11 juli gaan er twee nieuwe rozentuinen open die letterlijk een 'wereld vol rozen' zullen tonen.

van de rozen geschiedenis sinds de oudheid. Alle belangrijke stamouders van de moderne roos zijn hier aangeplant. Maar ook een verzameling van een 60-tal resistente rozen die niet alleen uitmunten door hun groei- en bloei kwaliteiten, maar die ook goed bestand zijn tegen de meest voorkomende rozenziekten. 'Hiermee sluiten we aan bij een aantal basisideeën die we terugvinden in alle parken en tuinen die Bos & Groen beheert in de Groene Gordel', zegt Marcel Vossen van Bos & Groen, groot promotor van de rozentuin van Coloma en ook stuwende kracht achter het Bruegelproject dat elders in dit magazine aan bod komt. 'Wij vergasten de bezoekers op het beste uit de sector, met veel interesse voor de geschiedenis en met een grote eerbied voor het leefmilieu in onze verstedelijkte regio. De Rozentuin is interessant voor vaklui, vertoelt het publiek met een onvergetelijk kijkspektakel en inspireert amateurs om in de eigen tuin aan de slag te gaan.'

Lokale accenten

In de vierde en grootste tuin tenslotte bloeien rozen uit bijna alle landen van

de Europese Unie, uit Oost-Europa, het Midden-Oosten, Noord-Amerika, Australië en Nieuw-Zeeland. Het zijn allemaal toprozen die bekroond werden op rozenconcours en die gekozen werden in samenspraak met rozenverenigingen van de betrokken landen. 'Op die manier verkreeg de Rozentuin meteen een representatieve selectie en legden we de basis voor verbreding en uitdieping in de toekomst', zegt Marcel Vossen.

Deze tuin werd aangelegd in een informele, landschappelijke stijl. Ook dit is weer een verwijzing naar het verleden. In de 19de eeuw vervingen de toenmalige bewoners van Coloma naar de mode van de tijd de formele Franse tuinen door een landschappelijk park, zoals nu nog duidelijk te zien is. Elk onderdeel van de internationale rozentuin kreeg ook een speels lokaal accent mee, zoals een zithoek met wijnvaten in de Franse tuin, hagen die golven als wind en water in het Nederlandse deel, een vikinggraf bij de Scandinavische rozen, een zoemsteen bij de Alpenrozen, enz.

'De rozentuin tilt het oude domein op een nieuw, hoger niveau als een Vlaams centrum voor rozen cultuur in het hart van Vlaams-Brabant, met nationale en internationale uitstraling', zo besluit een fiere Vossen.

Paul Geerts

De rozentuin is dagelijks toegankelijk voor het publiek van 10 tot 20u, behalve op maandag. De nieuwe tuin met oude rozen en de internationale rozentuin gaan open vanaf dinsdag 11 juli.

Info: Bezoekerscentrum Gaasbeek, 02/532 20 38

Vlamingen zijn er vroeg bij om te vieren

Een greep uit de geplande 11 julivieringen in de rand toont aan dat de Vlamingen niet tot 11 juli willen wachten om de Guldensporenslag te herdenken. Wellicht om vroege vakantiegangers te gerieven werd in Overijse, Sint-Pieters-Leeuw en Diegem al tijdens het laatste weekend van juni een feestprogramma afgewerkt met overal veel muziek.

Tervuren is er ook vroeg bij; Daar wordt de Vlaamse feestdag van 30 juni tot 2 juli gevierd. Op vrijdagavond 30 juni is er op de Markt een concert van Marjan Debaene en de groep Ambrozijs. De Jeugddienst en Katapult zorgen zaterdag van 10 u. tot 17 u. voor de nodige animatie op de speelmarkt. Springkastelen, een avonturenbaan en een klimtoren staan ter beschikking van het jonge volkje. De VVV zorgt met Afrikaanse muziek en met typische drankjes voor een exotische sfeer. Op zondag 2 juli staat er een familiale fietstocht van twintig of vijfendertig kilometer op het programma. Vertrek tussen 13 en 15 uur.

Zaventem viert de Vlaamse feestdag op 1 juli om 20 u. in het gemeentelijk auditorium aan de Hoogstraat met optredens van Della Bosiers en Ben Van Der Linden.

De kasteelfeesten in Beersel staan traditiegetrouw in het teken van de Guldensporenherdenking. Zaterdag 1 juli om 15 uur maken de Zwaardridders van Sint-Joris en het circus Patapoef hun opwachting en vanaf 19 u. is er volop muziek met Zjef Vanuysel, Christina Branco, Ambrozijs en El Kholoud. Zondag 2 juli begint het feest om 10 u. met Arjaun en met Miek en Roel. In de namiddag maakt de groep Algo Mas een muzikale reis door de Spaanse geschiedenis. De Zwaardridders voeren vanaf 16 uur authentieke middeleeuwse steekspelen te paard op. Daarna is er nog een optreden van

Balletgroep Pirouette. Tijdens de Beerselse kasteelfeesten kan de bezoeker doorlopend aanschuiven aan de middeleeuwse barbecue en aan de stands met streekeigen producten.

Eurofolie en dansfolie

Veel muziek ook in Drogenbos in een grote tent op de parking van de GB met op 7 juli vanaf 20 uur Donna's Dansfolie en op 8 juli de VTM Soapband. Op 10 juli is er om 21 uur op het binnenplein van het gemeentehuis een optreden van de dansgroep Imago Tijl. Minister Bert Anciaux reikt de prijs van de culturele raad van Drogenbos uit en het Vlaamse feest wordt afgesloten met een vuurwerk.

Wezembeek-Oppem viert op 8 juli in



het gemeenschapscentrum De Kam. Vanaf 14 u. is er kinderanimatie en het Vlaams volksfeest, met ondermeer een barbecue, begint om 18.30 u. In Meise staat op 8 en 9 juli EUROfolie op het programma. Zaterdag begint om 21 u. een party met live-optredens. Een deel van de opbrengst gaat naar Artsen Zonder Grenzen. Op zondag 9 juli start om 14 u. in het domein Neromhof een groot volksfeest. Algo Mas is met zijn muzikale reis door de geschiedenis van Spanje op 9 juli om 15 u. in de Kasteelhoeve van Hoeilaart te gast. Naast andere optredens verzorgt

Alfred den Ouden een bloemlezing van Vlaamse liederen en muziek, geschreven en verzameld in de voorbije dertig jaar. Omstreeks 16.30 u. spreekt professor Stefaan Top van de KU Leuven over volkscultuur en culturele identiteit.

In Wemmel is er op 9 juli in GC De Zandloper een concert van country muziek. Er staan ook doorlopende oude volks spelen op het programma optredens van volkskunstgroepen op het programma en in de vooravond sist barbecue.

Dilbeek is de enige gemeente in de rand die feestviert op 11 juli zelf. Om 11 u. is er een academische zitting in het gemeentehuis. Het guldensporenspel voor kinderen van acht tot veertien jaar begint om 13 u. rond het gemeentehuis, en om 20 u. zijn er optredens van de rockgroep Toendra en van Guido Belcanto.

Mens en leeuw

Op 11 juli wordt op de toegangsbrug naar het kasteel van Gaasbeek het beeldje 'Vlaanderen die leu' plechtig ingewijd. Het 70 cm hoge bronzen beeldje werd ontworpen door kunstenaar Kristien Praet (41) uit Stevoort. Zij is lerares aan de kunsthumaniora van Genk en maakte al verschillende expressieve bronzen beelden, waaronder 'de speculaasbakker' in Hasselt en 'de bierproever' in Diest. Het beeldje 'Vlaanderen die leu' stelt een leeuwenfiguur voor in mensengedaante en houdt in de ene hand een kan vast waaruit water stroomt in de drinkbeker in de andere hand. Volgens voorzitter Ivo Lemaire van de vzw Vlaanderen die leu symboliseert het beeldje de Vlaamse ziel. Samen met het beeldhouwwerk wordt ook het boek 'Een wandeling door Vlaanderen anno 1302' voorgesteld, met onder meer beschrijvingen van steden, burchten, begijnhoven en abdijen ten tijde van de Guldensporenslag. Het boek kost in voorverkoop 249 frank en na 11 juli 399 frank. Info: Ivo Lemaire, tel. 02-569 14 34, GSM 0476-05 52 25, e mail www.vl-die-leu.be
Willy Fluyt

Een beeldhouwwerk voor koning Boudewijn



Een gast in de rand voelt Rainer Gross (47) zich hoe- genaamd niet. 'Ik woon al 23 jaar in België. Dat is ongeveer even lang als ik in Duitsland heb gewoond. Ik voel mij hier thuis', zegt de vertaler-journalist. Gross kwam hier ook in de ban van kunst. Onlangs onthulde Kraainem zijn beeldhouwwerk 'Evenwicht' op de Koning Boudewijnrotonde.

'Zeventien jaar hebben mijn echtgenote en ik in Kraainem gewoond, nadat we eerst een tijdje in Sint-Pieters-Woluwe en in het centrum van Brussel hadden doorgebracht. Drie jaar geleden zijn wij beginnen bouwen in Vossem (Tervuren). Wij wonen en werken in een internationale en meertalige omgeving. Duits is wel een officiële taal in België, maar mijn eerste contacten toen ik vanuit Berlijn hier aankwam, verliepen in het Frans. Nu werk ik vooral in het Engels. Nederlands had ik in Brussel en in Kraainem wegens de faciliteiten niet echt nodig (zegt Gross in meer dan behoorlijk Nederlands, nvdr.). Bovendien schakelen Vlamingen omwille van hun talenkennis makkelijk over naar een andere taal.

Mijn kennis van het Nederlands was vooral passief, maar nu ik in Tervuren woon, moet ik die taal natuurlijk ook actief gaan gebruiken. Daar ben ik

eigenlijk blij om, want ik hoop zo mijn contacten te kunnen verruimen. Meertaligheid vind ik heel belangrijk, verrijkend ook. Het beeld dat ik voor Kraainem maakte, past ook in die optiek. De opdracht was een werk te maken voor de vernieuwde Koning Boudewijnrotonde. Het moest een eerbetoon worden aan de overleden koning en dan vooral een weerspiegeling van zijn visie en persoonlijkheid. 'Evenwicht' symboliseert de verzoeningszin van Boudewijn, zijn wil om verschillende groepen en gemeenschappen met elkaar in contact te brengen. Vandaar de dialoog van vormen (twee bogen en een rechte) en materialen (staal en hout).

Schrijven als broodwinning

Die dialoog maakte altijd deel uit van mijn werk. Natuurlijk en industrieel materiaal contrasteren. Vroeger werkte ik met steen en maar pas sinds kort met staal en hout. Als je met nieuwe materialen werkt, experimenteer je automatisch ook met nieuwe vormen. Als beeldhouwer moet je vooruit gaan in je werk; Je mag je niet beperken tot jezelf. Maar het 'grote publiek' bereiken is een lang en moeilijk proces. Daar heb je geld en materiaal voor nodig. Schrijven blijft daarom mijn broodwinning. Ik ben vertaler van beroep. België is een ideale markt voor vertalers door de vele internationale instellingen en bedrijven.

Ik maak daarnaast ook al ruim vijftien jaar reportages voor vakbladen. Dat valt zonder problemen te combineren met beeldhouwen.

In de prijzen

Van in mijn schooltijd was ik al geboeid door kunst. Toen ik eenmaal in België was heb ik mij laten verleiden door een folder en heb avondschool gevolgd aan de academie van Sint-Pieters-Woluwe. Enige tijd later vond ik mijn weg in de journalistiek en heb ik het beeldhouwen jaren links laten liggen. Maar nadat ik in 1991 de eerste prijs Louis Schmidt behaalde, heb ik de draad opnieuw opgepikt. Sindsdien heb ik regelmatig tentoongesteld en heb ik nog andere prijzen gewonnen. Ik verzorgde ook plaatsgebonden kunstinstallaties en begon meer monumentaal te werken. Een van mijn werken staat voor het cultureel centrum van Woluwe. 'Evenwicht' was een al bestaand ontwerp van mij. Ik zag er meteen een verwijzing in naar de opvattingen van wijlen koning Boudewijn: het is belangrijk je eigen culturele roots te behouden, maar uitwisselingen zijn zoveel verrijkender. Zoals de vroegere Amerikaanse president Jefferson zei: 'Als twee mensen elkaar ontmoeten en elk een dollar uitwisselen hebben ze nog altijd maar een dollar. Als diezelfde twee mensen elk een idee uitwisselen hebben ze elk twee ideeën en dus een winsituatie.'

Rainer Gross

Von Berlin nach Vossem

Rainer Gross lebt bereits seit 23 Jahren in Belgien - zunächst wohnte er in Kraainem und Sint-Pieters-Woluwe und nun in Vossem -, etwa ebenso lange wie früher in Deutschland. Der Übersetzer und Journalist fühlt sich hier denn auch zu Hause und sein Niederländisch ist mehr als passabel. In Belgien geriet Gross auch in den Bann der Kunst, genauer gesagt der Bildhauerei, und seitdem hat er bereits regelmäßig ausgestellt und auch einige Preise erhalten. Überdies wurde kürzlich in Kraainem seine Skulptur 'Evenwicht' (Gleichgewicht, Ausgeglichenheit) an der Koning Boudewijn-Rotunde enthüllt.